

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

*Возняковська К.А., Факас І.Б.,
Біленець Д.А., Добровольська В. В.*

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕС

*Навчально-методичний посібник
до програми підготовки здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня*

Чернівці, 2024

УДК 347.918(477)(075.8)

Рекомендовано до друку рішенням кафедри цивільного, господарського права та приватно правових дисциплін Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»

Протокол № 2 від 29.08.2024 року

Рекомендовано до друку

Навчально-методичною радою Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»,
Протокол № 2 від 02 вересня 2024 р.

Рецензенти:

Джабраїлов Р.А. - д.ю.н., професор, заступник директора з наукової роботи Державна установа «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова НАН України», м. Київ, Україна

Цуркан-Сайфуліна Ю.В. - д.ю.н., професор, професор кафедри загальної юридичної науки та приватно правових дисциплін Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»

Автори-укладачі:

Возняковська К.А. - д.ю.н., професор, завідувач кафедри цивільного, господарського права та приватно правових дисциплін Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту НУ «Одеська юридична академія»

Факас І.Б. - к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного, господарського права та приватно правових дисциплін Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»

Біленець Д.А. - к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного, господарського права та приватно правових дисциплін Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»

Добровольська В.В. - к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського права і процесу Національного університету «Одеська юридична академія».

Возняковська К.А., Факас І.Б., Біленець Д.А., Добровольська В. В., Господарський процес: Навчально-методичний посібник до програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня/ Возняковська К.А., Факас І.Б., Біленець Д.А., Добровольська В. В., Чернівці, 2024. 138 с.

Навчально-методичний посібник розроблений відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Господарський процес», яка є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

©Чернівецький навчально-науковий юридичний інститут Національного університету «Одеська юридична академія», 2024

© Возняковська К.А., Факас І.Б., Біленець Д.А., Добровольська В. В., 2024

ЗМІСТ

Пояснювальна записка

Тематичний план навчальної дисципліни

Плани семінарських і практичних занять

Види індивідуальних завдань та методичні поради до їх виконання

Тестові завдання

Питання до іспиту

Список рекомендованих джерел

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Господарський процес» є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Дисципліна «Господарський процес» забезпечує глибоке розуміння правових механізмів вирішення господарських спорів. Вона спрямована на формування у студентів цілісного уявлення про правові основи організації господарського судочинства, процесуальні правила провадження у господарських справах, а також практичних навичок підготовки процесуальних документів та аналізу судової практики. Досліджуються принципи та завдання господарського судочинства, роль господарських судів у забезпеченні справедливості та захисту прав суб'єктів господарювання. Увага приділяється питанням юрисдикції, доказування у справах, що розглядаються господарськими судами, процедурі розгляду справ, а також виконанню судових рішень. Також охоплено аналіз сучасних викликів у господарському судочинстві, включаючи використання інформаційних технологій у судовому процесі, проблеми доведення у складних господарських справах, роль альтернативних методів вирішення спорів, таких як медіація та арбітраж, вплив війни на судочинство.

У процесі вивчення дисципліни студенти ознайомлюються з нормативно-правовою базою господарського процесуального права, судовою практикою та міжнародними стандартами судочинства. Особливе місце посідає практичне опрацювання процесуальних документів, що дозволяє майбутнім юристам оволодіти необхідними навичками для роботи в судовій сфері.

Вивчення господарського процесу має важливе практичне значення для юристів, підприємців, керівників підприємств та всіх, хто бере участь у господарських

правовідносинах. Знання правил судочинства дозволяє ефективно захищати права та інтереси суб'єктів господарювання, прогнозувати правові наслідки рішень судів та використовувати правові механізми для вирішення комерційних спорів.

Предмет навчальної дисципліни «Господарський процес» охоплює вивчення правових механізмів, які забезпечують судовий розгляд і вирішення спорів, що виникають у сфері господарських відносин. Він зосереджений на дослідженні правових норм, що регулюють процедуру звернення до суду, порядок порушення справи, її підготовки, розгляду, ухвалення рішення та його подальшого виконання. Оскільки господарське судочинство є спеціалізованою гілкою судової влади, дисципліна ґрунтовно аналізує компетенцію господарських судів, визначає процесуальні права та обов'язки суб'єктів судового розгляду, досліджує засади доказування та оцінки доказів у господарському процесі.

Важливим аспектом цієї дисципліни є дослідження принципів господарського судочинства, серед яких ключове значення мають змагальність, рівність сторін, гласність процесу та об'єктивність судового розгляду. Велика увага приділяється розгляду особливостей процесуального порядку розгляду господарських справ, включаючи питання підвідомчості та юрисдикції, підготовчих і основних стадій судового розгляду, прийняття та виконання судових рішень, а також можливості їх перегляду у вищих інстанціях.

Окрім традиційних судових процедур, дисципліна досліджує альтернативні методи вирішення господарських спорів, зокрема медіацію, третейський розгляд і арбітраж, що дозволяє підприємствам мінімізувати ризики та врегульовувати конфлікти в позасудовому порядку. Важливою складовою є вивчення норм щодо примусового виконання судових рішень, оскільки правосуддя у сфері

господарських відносин не завершується винесенням судового акту, а потребує його належної реалізації.

Така навчальна дисципліна формує у студентів розуміння того, як відбувається процесуальна діяльність господарських судів, які механізми використовуються для вирішення конфліктів і як реалізується судовий захист економічних інтересів суб'єктів господарювання у правовій державі.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти глибокого розуміння сучасних тенденцій розвитку господарського процесу. Зокрема, це включає вивчення різновидів проваджень, які застосовуються для розгляду господарських спорів у судах, а також ознайомлення з альтернативними методами врегулювання конфліктів, такими як медіація, переговори та міжнародний комерційний арбітраж.

Для досягнення поставленої мети дисципліна «Господарське процесуальне право» має виконувати такі завдання:

формування фундаментального розуміння засад вирішення господарських спорів:

забезпечення студентів теоретичними знаннями про принципи і процедури, які застосовуються для розгляду спорів у сфері господарювання.

підвищення правової культури майбутніх юристів і розвиток у них здатності творчо застосовувати отримані знання у практичній юридичній діяльності.

набуття практичних знань і навичок для юридичного супроводу господарських спорів:

зосередження на опануванні процедур, необхідних для ефективного представництва інтересів сторін у господарських судах та міжнародних арбітражах.

ознайомлення студентів з альтернативними способами врегулювання конфліктів (ADR), що дозволяє знизити

навантаження на судову систему та забезпечити більш швидко і ефективно вирішення спорів.

розвиток професійних компетенцій:

формування навичок юридичного консультування з питань захисту прав та законних інтересів учасників господарських правовідносин.

розвиток уміння складати процесуальні документи, аналізувати правові позиції сторін і розробляти стратегії вирішення конфліктів у правовому полі.

Дисципліна «Господарське процесуальне право» є ключовою для формування компетентного фахівця-юриста, який здатний ефективно захищати інтереси клієнтів у господарській сфері, застосовуючи як судові, так і альтернативні методи врегулювання спорів.

Внаслідок вивчення ОК студент буде здатним продемонструвати такі *результати навчання*:

Демонструвати глибоке розуміння основних принципів і процедур розгляду господарських спорів, здатність ефективно застосовувати правові норми в практичних ситуаціях, аналізувати судову практику, розробляти процесуальні документи, захищати права та законні інтереси учасників господарських правовідносин, а також вміння використовувати як судові, так і альтернативні способи врегулювання конфліктів для забезпечення справедливого, ефективного й законного вирішення спорів.

Узагальнювати основні положення господарського процесуального законодавства, типові процедури розгляду господарських спорів, принципи та правила судового провадження, підходи до застосування альтернативних способів врегулювання конфліктів, а також ключові тенденції розвитку судової та арбітражної практики у сфері господарювання.

Застосовувати набуті знання для складання процесуальних документів, представництва інтересів сторін у господарських судах та міжнародних арбітражах,

використання альтернативних способів врегулювання спорів, а також для аналізу, оцінки та вирішення практичних ситуацій, пов'язаних із захистом прав і законних інтересів суб'єктів господарювання.

Аналізувати нормативно-правові акти, що регулюють господарський процес, судову та арбітражну практику, правові позиції сторін у господарських спорах, ефективність застосування альтернативних способів вирішення конфліктів, а також зміст процесуальних документів, що використовуються для захисту прав і законних інтересів учасників господарських правовідносин.

Оцінювати обґрунтованість та правомірність дій учасників господарських спорів, якість і відповідність процесуальних документів законодавчим вимогам, ефективність використання судових та альтернативних способів вирішення спорів, а також можливі правові ризики та наслідки для суб'єктів господарювання у контексті вирішення конфліктів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1.	Поняття та система господарського процесуального права. Юрисдикція господарських судів
Тема 2.	Учасники судового процесу
Тема 3.	Судові витрати у господарському процесі.
Тема 4.	Строки у господарському процесі. Засоби відповідальності та примусу у господарському процесі.
Тема 5.	Докази і доказування у господарському процесі. Забезпечувальні заходи у господарському процесі
Тема 6.	Позов у господарському процесі. Пред'явлення позову та порушення провадження у справі у господарському процесі. Поняття та значення наказного провадження у господарському процесі
Тема 7.	Розгляд господарських справ у суді першої інстанції
Тема 8.	Перегляд судових рішень в апеляційному порядку
Тема 9.	Перегляд судових рішень у касаційному порядку
Тема 10.	Перегляд рішень, ухвал, постанови господарського суду за нововиявленими або виключними обставинами. Відновлення господарським судом втраченого судового провадження
Тема 11.	Провадження у справах за участю іноземних осіб
Тема 12.	Особливості провадження у справах про банкрутство
Тема 13.	Вирішення господарських спорів третейськими судами та Міжнародним комерційним арбітражем. Оскарження рішень третейських судів та їх примусове виконання
Тема 14.	Виконання рішення, ухвали, постанови господарського суду

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ТА СИСТЕМА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА. ЮРИСДИКЦІЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СУДІВ

Поняття господарського процесуального права. Господарське процесуальне право як самостійна галузь права. Визначення, предмет, метод та основні функції господарського процесуального права. Взаємозв'язок із цивільним процесуальним, адміністративним процесуальним та господарським матеріальним правом. Особливості господарського судочинства в Україні. Співвідношення національного та міжнародного господарського процесуального права.

Джерела господарського процесуального права. Конституція України, Господарський процесуальний кодекс України (ГПК), інші нормативно-правові акти, що регулюють порядок здійснення правосуддя у господарських судах. Роль судової практики у формуванні процесуальних норм. Постанови Пленуму Верховного Суду та їх значення для забезпечення єдності правозастосування.

Система господарського процесуального права. Загальні положення, інститути господарського процесу (позовне провадження, наказне провадження, перегляд судових рішень), стадії господарського процесу. Поняття процесуальних стадій: відкриття провадження, підготовче провадження, розгляд справи, ухвалення судового рішення, перегляд судових актів.

Юрисдикція господарських судів. Визначення господарської юрисдикції. Спори, що підлягають розгляду у господарських судах. Критерії визначення компетенції: суб'єктний склад, предмет спору, характер правовідносин. Спори між юридичними особами, фізичними особами – підприємцями, державними органами. Види: територіальна, інстанційна. Процесуальні наслідки порушення правил підсудності. Перерозподіл справ між судами.

Особливості господарського судочинства в період воєнного стану. Законодавчі зміни щодо роботи судової системи під час війни. Призупинення строків розгляду справ, особливий порядок розгляду справ, пов'язаних із мобілізацією, військовими контрактами, військовим майном. Дистанційне судочинство: електронні докази, онлайн-засідання, цифрові платформи для подачі документів. Виконання судових рішень у період воєнного стану: проблеми та перспективи.

Функції Великої Палати Верховного Суду, Касаційного господарського суду. Узагальнення судової практики, роз'яснення щодо застосування норм процесуального права.

Міжнародний аспект господарського судочинства. Розгляд міжнародних комерційних спорів у господарських судах України. Виконання рішень іноземних судів та арбітражів в Україні.

ТЕМА 2. УЧАСНИКИ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ

Учасники судового процесу як суб'єкти процесуальних правовідносин, які беруть участь у розгляді справи, реалізують процесуальні права та виконують процесуальні обов'язки. Класифікація учасників: основні (суд, сторони, треті особи), допоміжні (представники, експерти, свідки, перекладачі, судові експерти, спеціалісти). Відмінності між учасниками процесу у господарському, цивільному та адміністративному судочинстві.

Суд як орган правосуддя, його роль у забезпеченні законності та справедливості у господарському процесі. Структура та склад господарського суду. Повноваження суддів у розгляді господарських справ. Автоматизований розподіл справ між суддями.

Сторони господарського процесу. Позивач і відповідач як основні учасники спору. Процесуальні права та обов'язки сторін. Можливість заміни сторони у процесі,

правонаступництво. Колективні позови та множинність сторін у господарському процесі. Треті особи у господарському процесі. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги, та треті особи, які не заявляють самостійних вимог. Особливості їхнього процесуального статусу. Участь державних органів, органів місцевого самоврядування, прокуратури в якості третіх осіб у справах, що стосуються суспільних інтересів. Свідки :порядок виклику, допиту, відповідальність за неправдиві свідчення.

Представники у господарському процесі. Види представництва: договірне, законне. Процесуальні права представника. Повноваження адвокатів у господарському судочинстві. Обов'язкове представництво інтересів юридичних осіб адвокатами (з урахуванням процесуальних винятків).

Експерти та спеціалісти: роль судової експертизи у господарському процесі, порядок призначення експертизи, оцінка висновку експерта судом. Експерти з питань права. Перекладачі (участь у розгляді справ за необхідності забезпечення мовного перекладу).

Особливості участі державних органів та військових адміністрацій у господарському процесі в умовах воєнного стану. Розширення повноважень державних органів у справах, що стосуються національної безпеки, мобілізації, використання державного та військового майна. Участь військових адміністрацій як учасників судового процесу у справах щодо відшкодування шкоди, заподіяної військовими діями. Процесуальні особливості справ, пов'язаних із націоналізацією, експропріацією та управлінням військовим майном.

ТЕМА 3. СУДОВІ ВИТРАТИ У ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Поняття та види судових витрат у господарському процесі. Судові витрати як необхідний елемент здійснення

правосуддя у господарських справах. Розподіл судових витрат між учасниками процесу. Види судових витрат: судовий збір, витрати, пов'язані з розглядом справи, витрати на правову допомогу. Особливості визначення та відшкодування судових витрат у господарському судочинстві.

Судовий збір: порядок визначення та сплати. Розмір судового збору залежно від категорії справи, розміру позовних вимог, виду процесуального документа. Встановлені пільги щодо сплати судового збору. Особливості звільнення від сплати судового збору для суб'єктів, які постраждали внаслідок військових дій.

Витрати, пов'язані з розглядом справи. Витрати на виклик свідків, проведення судових експертиз, забезпечення перекладу, витрати на виїзд суду для огляду доказів. Витрати на професійну правничу допомогу. Відшкодування витрат на послуги адвокатів у господарському процесі. Визначення розумності витрат на правову допомогу. Порядок стягнення витрат на адвокатські послуги за результатами розгляду справи. Особливості надання безоплатної правової допомоги суб'єктам господарювання, які зазнали збитків унаслідок воєнних дій.

Забезпечення сплати судових витрат у господарському процесі. Внесення авансових платежів на проведення експертиз, оплату судових витрат за ухвалою суду. Санкції за ухилення від сплати судових витрат.

ТЕМА 4. СТРОКИ У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ. ЗАСОБИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПРИМУСУ У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Поняття та значення процесуальних строків у господарському процесі. Види строків у господарському процесі: загальні, спеціальні, імперативні та диспозитивні строки.

Позовна давність та її значення у вирішенні господарських спорів. Процесуальні строки, що встановлюються законом та судом. Строки подання позову, апеляційного та касаційного оскарження, подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами.

Обчислення процесуальних строків. Початок, закінчення та особливості перебігу строків у господарському процесі. Визначення строків у днях, місяцях та роках. Відлік строків, що починаються з моменту отримання процесуального документа.

Продовження та відновлення процесуальних строків. Підстави та порядок продовження строків за клопотанням сторони. Відновлення пропущених строків: вимоги до обґрунтування причин пропуску. Судова практика щодо відновлення строків у випадках об'єктивних перешкод, пов'язаних із воєнними діями, обмеженням доступом до правосуддя в зонах бойових дій та тимчасово окупованих територіях.

Переривання та зупинення перебігу строків. Випадки переривання перебігу строків у господарському процесі. Наслідки зупинення процесуальних строків, пов'язані з об'єктивними обставинами (форс-мажор, надзвичайний стан, воєнний стан). Судова практика щодо зупинення строків у зв'язку з неможливістю ведення справи під час бойових дій. Вплив військових дій на дотримання процесуальних строків. Законодавчі зміни щодо автоматичного продовження строків у період надзвичайного стану.

Наслідки пропуску строків для подання позову, доказів, апеляційної та касаційної скарги. Відмова у відкритті провадження у зв'язку з пропуском строків. Виняткові випадки, коли суд може відновити пропущений строк за клопотанням сторони.

Поняття засобів відповідальності та примусу у господарському процесі. Правова природа засобів

відповідальності та примусу. Їх роль у забезпеченні належного здійснення судочинства. Штрафи за зловживання процесуальними правами. Санкції за неповагу до суду. Відповідальність за невиконання судових рішень.

Зупинення та закриття провадження як засіб процесуального примусу. Підстави для супинення провадження у справі. Зв'язок між процесуальним примусом та економічною доцільністю розгляду справи. Забезпечення позову як інструмент процесуального впливу. Види забезпечення позову: арешт майна, заборона вчиняти певні дії, супинення виконання рішень. Особливості застосування забезпечувальних заходів в умовах воєнного стану.

Примусове виконання судових рішень. Роль державних і приватних виконавців у забезпеченні правосуддя. Відповідальність за ухилення від виконання рішень суду.

Особливості застосування засобів відповідальності та примусу під час воєнного стану.

ТЕМА 5. ДОКАЗИ І ДОКАЗУВАННЯ У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ. ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНІ ЗАХОДИ У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Поняття та значення доказів у господарському процесі. Докази як основа обґрунтування правової позиції сторін у суді. Вимоги до доказів: належність, допустимість, достовірність та достатність. Класифікація доказів. Письмові, речові та електронні докази. Показання свідків у господарському процесі. Особливості використання висновків експертів. Судові прецеденти як допоміжне джерело доказів.

Обов'язок сторін щодо подання доказів. Наслідки неподання або несвоєчасного подання доказів. Роль суду в процесі доказування: право витребування доказів, забезпечення доказів. Стандарт доказування та презумпції

у господарських справах. Тягар доказування та його розподіл між сторонами. Засоби послаблення тягара доказування в окремих категоріях справ.

Оцінка доказів судом. Принципи оцінки доказів: внутрішнє переконання суду, всебічність, повнота та об'єктивність розгляду. Мотивування судових рішень на підставі оцінених доказів.

Особливості доказування в умовах воєнного стану. Вплив війни на доступність та достовірність доказів. Втрата доказової бази через бойові дії та тимчасову окупацію територій. Використання електронних доказів та дистанційних методів фіксації доказової інформації. Законодавчі зміни щодо спрощення доказування у справах, пов'язаних із форс-мажорними обставинами, знищенням майна, порушенням договірних зобов'язань внаслідок війни.

Поняття та значення забезпечувальних заходів у господарському процесі. Види забезпечувальних заходів. Накладення арешту на майно або грошові кошти, заборона вчинення певних дій відповідачем, зупинення виконання рішень органів влади, обов'язкове вчинення певних дій. Тимчасові обмеження для забезпечення інтересів позивача.

Процедура застосування забезпечувальних заходів. Подання заяви про забезпечення позову. Компетенція господарського суду щодо вирішення питань про забезпечувальні заходи. Розгляд заяви судом, строки прийняття рішення. Вимоги до обґрунтування необхідності застосування забезпечувальних заходів.

Оскарження та зміна забезпечувальних заходів. Можливість перегляду забезпечувальних заходів у разі зміни обставин. Порядок оскарження ухвали про забезпечення позову. Відповідальність за неправомірне забезпечення позову. Підстави та порядок скасування заходів забезпечення позову. Автоматичне припинення їхньої дії після ухвалення рішення у справі або припинення провадження.

Забезпечення доказів. Особливості процедури забезпечення доказів у господарському процесі. Правові підстави та умови прийняття ухвал про забезпечення доказів.

Особливості застосування забезпечувальних заходів у період воєнного стану.

ТЕМА 6. ПОЗОВ У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ. ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ПОЗОВУ ТА ПОРУШЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ. ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ НАКАЗНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Поняття позову у господарському процесі. Структура позову. Предмет позову. Підстава позову. Зміст позову. Види позовів у господарському процесі.

Процедура подання позовної заяви. Форма позовної заяви. Дотримання встановленої законом форми: письмове подання, реквізити, докази. Зміст позовної заяви. Включення інформації про сторони, суть спору, правову основу вимог, докази, розрахунок позовної суми. Документи, що додаються до позову. Квитанція про сплату судового збору, документи, що підтверджують обставини позову, докази.

Відкриття провадження у справі. Перевірка судом відповідності позову вимогам процесуального законодавства. Наявність належних доказів, дотримання строків звернення, відповідність вимогам щодо підсудності. Підстави для повернення позовної заяви. Невідповідність позову вимогам законодавства, порушення правил підсудності, відсутність доказів про сплату судового збору. Ухвала про відкриття провадження у справі. Фіксація моменту початку судового розгляду, визначення порядку розгляду справи (загальне або спрощене провадження).

Особливості спрощеного позовного провадження. Категорії справ, що розглядаються у спрощеному порядку.

Малозначні справи, справи без ускладнених доказових обставин. Спрощена процедура доказування. Строки розгляду справ у спрощеному провадженні.

Зміна та уточнення позовних вимог. Право позивача на зміну предмета або підстави позову. Можливість змінити вимоги до початку розгляду справи по суті. Процедурні обмеження щодо зміни позову. Неможливість розширення позовних вимог без обґрунтованої необхідності.

Відмова від позову та мирова угода. Правові наслідки відмови від позову. Неможливість повторного звернення з аналогічними вимогами. Затвердження мирової угоди. Добровільне врегулювання спору між сторонами, обов'язкове затвердження судом.

Особливості пред'явлення позову та порушення провадження у справах в умовах воєнного стану. Зупинення розгляду справ у зв'язку з воєнними діями. Відстрочка процесуальних строків для підприємств, що знаходяться у зоні бойових дій. Форс-мажорні обставини як підстава для відмови у задоволенні позову. Судова практика щодо визнання війни як форс-мажорної обставини, що звільняє від відповідальності.

Використання електронного судочинства, подання документів онлайн.

Поняття та значення наказного провадження у господарському процесі. Спрощена процедура судового розгляду без виклику сторін, що застосовується у безспірних вимогах. Відмінність наказного провадження від позовного.

Підстави для відкриття наказного провадження. Процедура подання заяви про видачу судового наказу. Форма та зміст заяви. Обов'язкові реквізити: дані кредитора та боржника, сума вимоги, підстави для видачі наказу. Докази, що підтверджують обґрунтованість вимоги.

Розгляд заяви про видачу судового наказу. Строки розгляду судом. Перевірка суддею відповідності заяви

встановленим вимогам. Відсутність необхідності проведення судового засідання. Видача судового наказу та його зміст. Структура наказу: вступна, описова, мотивувальна та резолютивна частини. Обов'язковість дотримання форми наказу для його подальшого виконання.

Заперечення боржника щодо судового наказу. Право боржника на подання заяви про скасування судового наказу. Строки подання заперечень. Підстави для скасування судового наказу та їх правове обґрунтування.

Вступ судового наказу в законну силу. Порядок примусового виконання наказу через органи Державної виконавчої служби або приватних виконавців.

Особливості наказного провадження в умовах воєнного стану.

ТЕМА 7. РОЗГЛЯД ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВ У СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ

Поняття та значення судового розгляду у господарському процесі. Строки розгляду справи у суді першої інстанції. Підготовче провадження у суді першої інстанції. Завдання та етапи підготовчого провадження. Дії суду на підготовчій стадії: з'ясування обставин справи, виявлення предмета спору, вирішення питань щодо доказів. Виклик сторін, надання додаткових доказів, призначення експертиз.

Судовий розгляд. Порядок судового засідання: відкриття, встановлення явки сторін, роз'яснення прав та обов'язків. Вирішення питання про зміну предмета або підстав позову. Дослідження доказів: порядок подання, оцінка доказів, призначення експертизи. Виступи сторін, судові дебати.

Винесення судового рішення. Структура та зміст рішення господарського суду. Вимоги до судового рішення. Оголошення та набрання чинності. Зміна, роз'яснення та виправлення рішення.

Особливості розгляду господарських справ у період воєнного стану. Забезпечення доступу до правосуддя. Робота судів в умовах воєнного часу: перебої в розгляді справ, затримки виконання судових рішень.

Електронне судочинство та перспективи розвитку судового розгляду. Діджиталізація господарського судочинства, впровадження електронних доказів. Використання системи «Електронний суд».

Поняття та значення судових рішень у господарському процесі. Види судових рішень у господарському процесі: рішення, ухвали, постанови. Принципи, яким має відповідати судові рішення: законність, обґрунтованість, справедливість, пропорційність, об'єктивність, мотивованість.

Рішення господарського суду. Поняття та структура рішення суду першої інстанції. Вимоги до змісту рішення: вступна, описова, мотивувальна та резолютивна частини. Визначення прав та обов'язків сторін. Наслідки ухвалення рішення суду. Оголошення та набрання чинності судовим рішенням. Порядок оголошення рішення. Набрання рішенням законної сили.

Ухвали господарського суду. Поняття та значення ухвал у господарському процесі. Види ухвал: ті, що перешкоджають розгляду справи по суті (відмова у відкритті провадження, залишення позову без розгляду, зупинення провадження) та ті, що не перешкоджають розгляду справи (про витребування доказів, призначення експертизи, відкладення розгляду). Право сторін на оскарження рішень та ухвал суду.

Виправлення недоліків судового рішення. Порядок виправлення описок, арифметичних помилок у судовому рішенні. Процедура роз'яснення судового рішення.

ТЕМА 8. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ

Поняття та значення апеляційного перегляду судових рішень. Апеляційне провадження як механізм перевірки законності та обґрунтованості рішень суду першої інстанції. Роль апеляції у забезпеченні правосуддя та усуненні судових помилок. Основні завдання апеляційного перегляду.

Склад та юрисдикція апеляційних господарських судів. Повноваження апеляційної інстанції. Межі перегляду справи: повний перегляд або перегляд окремих аспектів рішення суду першої інстанції.

Суб'єкти апеляційного оскарження. Особи, які мають право подати апеляційну скаргу: сторони господарського процесу, треті особи. Особливості оскарження ухвал господарського суду.

Підстави для апеляційного перегляду. Порушення норм матеріального або процесуального права, неповне з'ясування обставин справи, необґрунтованість судового рішення. Докази, що можуть бути надані в апеляційному провадженні.

Процедура подання апеляційної скарги. Вимоги до форми та змісту апеляційної скарги. Строки подання апеляції. Порядок сплати судового збору. Вимоги щодо підтвердження права на апеляційне оскарження. Етапи розгляду апеляційної скарги. Відкриття апеляційного провадження. Підготовка матеріалів та призначення справи до розгляду. Особливості розгляду справи у відкритому судовому засіданні.

Повноваження апеляційного суду. Процедура ухвалення рішення апеляційним судом. Вимоги до мотивувальної частини рішення. Врахування нових доказів. Заборона виходу за межі апеляційної скарги.

Особливості апеляційного перегляду судових рішень в умовах воєнного стану. Проблематика строків розгляду апеляційних скарг. Використання дистанційного судового розгляду. Можливість зміни механізмів оскарження у зв'язку з обмеженнями воєнного часу.

Аналіз судової практики щодо перегляду господарських рішень в апеляційній інстанції. Типові порушення, які найчастіше стають підставами для апеляційного перегляду.

ТЕМА 9. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ У КАСАЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ

Касаційне провадження як інструмент забезпечення законності та єдності судової практики у господарському процесі. Роль Верховного Суду у формуванні єдиної правозастосовної практики. Суд касаційної інстанції у господарському процесі. Структура та компетенція Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Суб'єкти касаційного оскарження. Особи, які мають право подати касаційну скаргу. Підстави для касаційного оскарження. Процедура подання касаційної скарги. Вимоги до форми та змісту касаційної скарги. Документи, які необхідно подати разом із скаргою. Порядок сплати судового збору. Строки подання касаційної скарги: загальні вимоги та винятки.

Розгляд справи у касаційному порядку. Етапи касаційного провадження. Відкриття касаційного провадження. Перевірка дотримання процесуальних вимог до скарги. Підготовка матеріалів справи до розгляду. Повноваження суду касаційної інстанції. Можливі варіанти рішень: залишення судового рішення без змін, скасування рішення з ухваленням нового, скасування з передачею справи на новий розгляд, закриття провадження у справі. Заборона дослідження нових доказів та повторного розгляду фактичних обставин справи. Вимоги до мотивувальної частини касаційного рішення. Обов'язковість дотримання правових позицій Верховного Суду судами нижчих інстанцій.

Оскарження ухвал касаційної інстанції. Обмеженість можливостей перегляду рішень касаційного

суду. Виключні випадки перегляду у зв'язку з нововиявленими обставинами або конституційним провадженням.

Особливості касаційного перегляду судових рішень в умовах воєнного стану. Проблематика строків розгляду касаційних скарг через ускладнення у роботі судової системи. Дистанційний розгляд справ у касаційному порядку. Адаптація судової практики до нових викликів.

Аналіз судової практики щодо скасування судових рішень попередніх інстанцій. Типові помилки у касаційному провадженні. Вплив касаційного суду на стабільність правозастосовної практики.

ТЕМА 10. ПЕРЕГЛЯД РІШЕНЬ, УХВАЛ, ПОСТАНОВ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ ЗА НОВОВИЯВЛЕНИМИ АБО ВИКЛЮЧНИМИ ОБСТАВИНАМИ. ВІДНОВЛЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИМ СУДОМ ВТРАЧЕНОГО СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття перегляду судових рішень. Перегляд судових рішень як механізм виправлення судових помилок. Законодавче регулювання процедури перегляду. Відмінність між переглядом за нововиявленими обставинами та виключними обставинами.

Підстави для перегляду. Нововиявлені обставини: факти, які існували на момент розгляду справи, але не були відомі сторонам та суду. Виключні обставини. Значення рішень Європейського суду з прав людини.

Суб'єкти, які мають право ініціювати перегляд. Сторони процесу: позивач, відповідач, треті особи.

Процедура перегляду. Подання заяви до господарського суду. Строки подання заяви про перегляд. Вимоги до змісту заяви: обґрунтування підстав перегляду, додавання доказів. Судовий розгляд заяви про перегляд: процедура розгляду, оцінка доказів, прийняття рішення.

Рішення суду за результатами перегляду. Відхилення заяви про перегляд. Скасування попереднього рішення та ухвалення нового. Скасування рішення з направленням справи на новий розгляд.

Перегляд рішень в умовах воєнного стану. Доступ до доказової бази ускладнений через збройний конфлікт. Обмеженість у комунікації між сторонами та судом. Втрата документів через бойові дії.

Поняття та значення процедури відновлення судового провадження. Втрата матеріалів судових справ через форс-мажорні обставини. Відновлення справ як спосіб гарантування доступу до правосуддя. Підстави для відновлення провадження. Знищення або втрата матеріалів справи унаслідок пожеж, стихійних лих, військових дій. Втрата електронних документів через кібератаки або технічні збої. Суб'єкти, які можуть ініціювати відновлення справи.

Процедура відновлення судового провадження. Подання заяви про відновлення матеріалів справи. Надання доказів існування провадження та його змісту. Використання альтернативних джерел для відновлення справи: судові реєстри, архіви сторін, електронні бази даних.

Рішення суду про відновлення. Повне відновлення матеріалів справи та продовження розгляду. Часткове відновлення матеріалів та необхідність нового розгляду. Відмова у відновленні у разі недостатності доказів.

Відновлення провадження в умовах воєнного стану. Масштабні втрати судової документації через військові дії. Відсутність доступу до державних реєстрів та архівів у зонах бойових дій.

ТЕМА 11. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ

Поняття та значення провадження за участю іноземних осіб. Особливості судового процесу у справах,

де хоча б однією стороною є іноземна особа, юридична чи фізична. Роль господарських судів у врегулюванні спорів за участю нерезидентів. Вплив міжнародних договорів та національного законодавства на розгляд таких справ. Правове регулювання та міжнародні угоди. Визначення колізійних норм та питання застосування права тієї чи іншої держави.

Юрисдикція господарських судів щодо іноземних осіб. Питання територіальної та предметної юрисдикції у справах з іноземним елементом. Визначення компетентного суду відповідно до договорів між сторонами.

Особливості подання та розгляду позовів за участю іноземних осіб. Вимоги до подання позовних заяв, документи, що підтверджують статус іноземного суб'єкта. Специфіка перекладу документів, нотаріального засвідчення та легалізації (апостилю). Визначення місця розгляду справи та врегулювання спорів із застосуванням права іноземної держави.

Докази та доказування у справах за участю іноземних осіб. Особливості збору та подання доказів: міжнародна судова допомога, отримання доказів з-за кордону через дипломатичні представництва та консульські установи. Визнання документів, виданих іноземними органами, порядок перекладу та засвідчення.

Виконання судових рішень у справах за участю іноземних осіб. Механізм виконання рішень господарських судів України за кордоном. Виконання рішень іноземних судів та міжнародних арбітражів в Україні відповідно до міжнародних договорів та національного законодавства. Визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень за процедурою, передбаченою Нью-Йоркською конвенцією 1958 року.

Проведення за участю іноземних осіб в умовах воєнного стану. Проблеми комунікації та процесуального

представництва через неможливість особистої участі іноземних осіб у судових засіданнях.

ТЕМА 12. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО

Поняття та значення провадження у справах про банкрутство. Банкрутство як інструмент припинення діяльності суб'єкта господарювання або відновлення його платоспроможності. Специфіка судового провадження у справах про банкрутство. Відмінність банкрутства юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців. Правове регулювання: законодавство України з процедур банкрутства та міжнародні стандарти у сфері неплатоспроможності.

Юрисдикція господарських судів у справах про банкрутство. Виключна підсудність справ про банкрутство за місцем знаходження боржника. Компетенція господарських судів у розгляді таких справ. Роль Вищого господарського суду України у формуванні судової практики у справах про банкрутство.

Суб'єкти у справах про банкрутство. Кредитори та боржник як ключові учасники процесу. Роль арбітражного керуючого у процедурі банкрутства. Органи державної влади, які можуть брати участь у процесі (податкові органи, державні регулятори).

Підстави для відкриття провадження у справі про банкрутство. Неплатоспроможність боржника як основний критерій. Самостійне звернення боржника із заявою про банкрутство. Ініціювання процедури кредиторами.

Стадії провадження у справах про банкрутство. Порушення справи про банкрутство. Розпорядження майном боржника. Введення мораторію на задоволення вимог кредиторів, визначення кола кредиторів. Санація (відновлення платоспроможності). Впровадження заходів для відновлення фінансового стану боржника. Ліквідаційна процедура. Закриття провадження. Ухвалення рішення про

припинення справи через відновлення платоспроможності або визнання боржника банкрутом та завершення ліквідації.

Особливості доказування у справах про банкрутство. Перевірка фактичної неплатоспроможності боржника. Документальне підтвердження заборгованості перед кредиторами. Оцінка фінансової звітності та майнового стану боржника.

Оскарження судових рішень у справах про банкрутство. Апеляційне та касаційне оскарження рішень господарських судів щодо банкрутства.

Провадження у справах про банкрутство в умовах воєнного стану. Вплив воєнних дій на платоспроможність боржників. Ускладнення ліквідаційної процедури через знищення активів та відсутність доступу до майна на окупованих територіях.

ТЕМА 13. ВИРІШЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СПОРІВ ТРЕТЕЙСЬКИМИ СУДАМИ ТА МІЖНАРОДНИМ КОМЕРЦІЙНИМ АРБІТРАЖЕМ. ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ ТА ЇХ ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ

Поняття та значення третейського розгляду у вирішенні господарських спорів. Третейський суд як альтернатива державному правосуддю. Визначення третейського суду та міжнародного комерційного арбітражу як приватних механізмів вирішення спорів. Переваги третейського розгляду. Правове регулювання діяльності третейських судів та міжнародного арбітражу.

Компетенція третейських судів та арбітражу. Спори, що можуть розглядатися в третейському суді: договірні зобов'язання, корпоративні спори, майнові спори між підприємцями. Обмеження щодо компетенції третейських судів: неможливість розгляду спорів, пов'язаних з публічним інтересом (банкрутство, захист прав споживачів, трудові спори тощо).

Третейська угода та її значення. Форма та зміст третейської угоди. Обов'язковість арбітражного застереження у контрактах. Визнання третейських угод українськими судами. Підстави для визнання третейської угоди недійсною або такою, що не підлягає виконанню.

Процедура третейського та арбітражного розгляду. Подача заяви та формування складу суду. Роль сторін у виборі арбітрів. Особливості доказування у третейському суді: спрощені правила доказування, неможливість примусового витребування доказів. Прийняття рішення третейським судом.

Оскарження рішень третейських судів. Обмежені підстави для оскарження третейського рішення. Можливість скасування третейського рішення у державному суді у разі порушення основних процесуальних норм або виходу за межі компетенції. Визнання рішення третейського суду недійсним через порушення принципу рівності сторін або відсутність арбітражної угоди.

Примусове виконання рішень третейських судів та міжнародного арбітражу. Процедура визнання та виконання арбітражних рішень в Україні. Роль державних судів у забезпеченні виконання рішень третейських судів. Механізми примусового виконання відповідно до Нью-Йоркської конвенції 1958 року. Підстави для відмови у виконанні арбітражного рішення: порушення публічного порядку, відсутність арбітражної угоди, вихід за межі компетенції арбітражу.

Особливості третейського та арбітражного розгляду в умовах воєнного стану. Ускладнення виконання арбітражних рішень через санкційні обмеження та економічну нестабільність. Обмеженість доступу до міжнародних судових органів. Використання електронного правосуддя та дистанційного розгляду справ.

ТЕМА 14. ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ, УХВАЛ, ПОСТАНОВ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ

Поняття та значення виконання судових рішень у господарському процесі. Виконання судових рішень як завершальна стадія господарського процесу. Обов'язковість виконання судових актів відповідно до Конституції України та Господарського процесуального кодексу. Примусове виконання як гарантія реалізації судового захисту порушених прав та інтересів суб'єктів господарювання.

Суб'єкти виконавчого провадження. Виконавчі документи. Види документів, на підставі яких здійснюється виконання рішень. Порядок відкриття виконавчого провадження. Подання заяви стягувачем до органу примусового виконання. Перевірка виконавчого документа на відповідність законодавчим вимогам. Винесення постанови про відкриття виконавчого провадження. Встановлення строку добровільного виконання рішення боржником.

Заходи примусового виконання. Арешт майна боржника. Стягнення коштів з рахунків боржника. Вилучення майна та передача його стягувачу. Встановлення заборон та обмежень щодо боржника (наприклад, заборона виїзду за кордон керівнику підприємства).

Підстави для оскарження дій виконавця: порушення процедури виконання, незаконний арешт майна, зловживання повноваженнями виконавця. Право боржника та стягувача звернутися до суду з відповідною скаргою.

Підстави для закриття виконавчого провадження: повне виконання рішення, неможливість виконання через відсутність майна боржника, скасування виконавчого документа судом. Видача постанови про завершення виконавчого провадження.

Особливості виконання судових рішень у період воєнного стану.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ТА СИСТЕМА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА. ЮРИСДИКЦІЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СУДІВ

ПЛАН:

1. Поняття та предмет господарського процесуального права. Його місце в системі права України.
2. Джерела господарського процесуального права
3. Господарський процесуальний кодекс України (ГПК) та його структура.
4. Система господарського процесуального права
5. Юрисдикція господарських судів
6. Особливості господарського судочинства у період воєнного стану

Теоретичні питання

1. Дайте визначення господарського процесуального права.
2. У чому полягає специфіка господарського процесуального права як самостійної галузі права?
3. Який предмет та метод господарського процесуального права?
4. Які основні функції виконує господарське процесуальне право?
5. Як взаємодіє господарське процесуальне право з цивільним, адміністративним та господарським матеріальним правом?
6. Охарактеризуйте джерела господарського процесуального права.
7. Яку роль відіграє Конституція України у формуванні господарського процесуального права?
8. Яке значення має Господарський процесуальний кодекс України у регулюванні господарського судочинства?

9. Які інші нормативно-правові акти регулюють порядок здійснення правосуддя у господарських судах?

10. Яке значення має судова практика для формування норм господарського процесуального права?

Практичні завдання

11. Проаналізуйте правові джерела, що визначають засади господарського процесу в Україні, та наведіть приклади їх застосування.

12. Дослідіть особливості співвідношення господарського процесуального права з іншими галузями права на конкретних судових справах.

13. Складіть таблицю, в якій порівняйте особливості позовного та наказного провадження у господарському процесі.

14. Використовуючи судову практику, проаналізуйте Постанови Пленуму Верховного Суду та їх вплив на єдність правозастосування.

15. Підготуйте юридичний висновок щодо юрисдикції господарських судів у спорі між юридичною особою та державним органом.

Дискусійні питання

16. Чи є господарське процесуальне право самостійною галуззю права, чи його слід розглядати як частину цивільного процесуального права?

17. Чи є достатнім сучасне законодавче регулювання юрисдикції господарських судів? Які проблеми виникають у практиці?

18. Які зміни необхідні для вдосконалення системи господарського судочинства в Україні?

19. Чи варто спрощувати господарський процес у малозначних справах для прискорення судового розгляду?

20. Як війна вплинула на господарське судочинство в Україні, та які наслідки це має для правової системи?

ТЕМА 2. УЧАСНИКИ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ

ПЛАН:

1. Загальна характеристика учасників судового процесу
2. Класифікація учасників судового процесу:
3. Суд як основний суб'єкт господарського судочинства. Структура та склад господарського суду.
4. Сторони господарського процесу
5. Треті особи у господарському процесі
6. Свідки у господарському процесі
7. Представники у господарському процесі
8. Експерти та спеціалісти у господарському процесі
9. Перекладачі у господарському процесі
10. Особливості участі державних органів та військових адміністрацій у господарському процесі в умовах воєнного стану

Теоретичні питання

1. Яке визначення поняття «учасники судового процесу» у господарському судочинстві?
2. Як класифікуються учасники судового процесу? Назвіть основні та допоміжні групи.
3. Яка роль суду як органу правосуддя у господарському процесі?
4. Які повноваження має суддя у господарському процесі?
5. Що таке автоматизований розподіл справ між суддями? Яка його мета?
6. Охарактеризуйте сторони господарського процесу. Які їхні права та обов'язки?
7. Які особливості множинності сторін у господарському процесі?
8. Чим відрізняються треті особи, які заявляють самостійні вимоги, від третіх осіб, які не заявляють таких вимог?

9. Які функції виконують представники у господарському процесі? Які існують види представництва?

10. Які процесуальні права має адвокат як представник юридичної особи?

Практичні завдання

11. Проаналізуйте особливості участі прокуратури у господарському процесі.

12. Підготуйте таблицю порівняння статусу учасників процесу в господарському, цивільному та адміністративному судочинстві.

13. На основі судової практики визначте випадки правонаступництва сторін у господарському процесі.

14. Підготуйте модель судового процесу, у якому беруть участь позивач, відповідач, третя особа, представник, експерт і перекладач.

15. Складіть юридичний висновок щодо можливості оскарження участі певного експерта у судовому процесі.

Дискусійні питання

16. Чи є обов'язковим представництво інтересів юридичних осіб адвокатами у господарському процесі? Чи варто зробити його необов'язковим?

17. Які проблеми виникають під час участі іноземних осіб у господарському процесі України?

18. Чи слід розширити коло осіб, які можуть бути представниками у господарському процесі?

19. Як впливає участь державних органів у судових процесах на ефективність захисту суспільних інтересів?

20. Як війна вплинула на склад учасників господарського процесу? Які виклики виникають при розгляді справ, пов'язаних із відшкодуванням шкоди через воєнні дії?

ТЕМА 3. СУДОВІ ВИТРАТИ У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ

ПЛАН:

1. Загальна характеристика судових витрат. Поняття судових витрат у господарському процесі.
2. Принципи розподілу судових витрат між учасниками процесу.
3. Види судових витрат у господарському процесі
4. Судовий збір
5. Витрати, пов'язані з розглядом справи
6. Витрати на професійну правничу допомогу
7. Особливості відшкодування судових витрат
8. Забезпечення сплати судових витрат у господарському процесі
9. Особливості відшкодування судових витрат у період воєнного стану

Теоретичні питання

1. Що таке судові витрати у господарському процесі? Яке їх значення для здійснення правосуддя?
2. Які види судових витрат передбачені у господарському процесі?
3. Які принципи розподілу судових витрат між учасниками процесу?
4. Що таке судовий збір? Які фактори впливають на його розмір?
5. Які особливості звільнення від сплати судового збору для окремих категорій осіб?
6. Які витрати пов'язані з розглядом справи у господарському суді?
7. У яких випадках витрати на правову допомогу можуть бути відшкодовані?
8. Як визначається розумність витрат на правову допомогу?

9. Які правила стягнення витрат на адвокатські послуги за результатами судового розгляду?

10. Які особливості має безоплатна правова допомога для суб'єктів господарювання, які зазнали збитків унаслідок війни?

Практичні завдання

11. Підготуйте розрахунок судового збору у справі за позовом підприємства до контрагента на суму 1 000 000 грн.

12. Складіть юридичний висновок щодо можливості звільнення від сплати судового збору підприємства, яке постраждало внаслідок воєнних дій.

13. Проаналізуйте судову практику щодо відшкодування витрат на правову допомогу у господарських справах.

14. Визначте, які витрати покладаються на позивача, відповідача та третіх осіб у господарському процесі.

15. Дослідіть, які санкції можуть бути застосовані до особи, яка ухиляється від сплати судових витрат.

Дискусійні питання

16. Чи слід реформувати систему судових витрат у господарському процесі?

17. Наскільки ефективним є механізм відшкодування витрат на правову допомогу в Україні?

18. Чи відповідає порядок визначення судового збору принципу справедливості?

19. Чи варто запровадити обов'язкове страхування судових витрат у господарському процесі?

20. Як війна вплинула на судові витрати? Які заходи слід запровадити для полегшення фінансового навантаження на бізнес?

ТЕМА 4. СТРОКИ У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ. ЗАСОБИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПРИМУСУ У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ

ПЛАН:

1. Поняття та значення процесуальних строків у господарському процесі
2. Позовна давність та її вплив на господарські спори
3. Продовження, відновлення, зупинення та переривання процесуальних строків
4. Засоби відповідальності та примусу у господарському процесі
5. Забезпечення позову як засіб процесуального примусу
6. Примусове виконання судових рішень

Теоретичні питання

1. Що таке процесуальні строки у господарському процесі, та яке їх значення для ефективного судочинства?
2. Як класифікуються строки у господарському процесі? У чому відмінність між загальними, спеціальними, імперативними та диспозитивними строками?
3. Що таке позовна давність? Яке її значення у вирішенні господарських спорів?
4. Які строки подання позову, апеляційної та касаційної скарги? Чи можливе їх відновлення?
5. Як здійснюється обчислення процесуальних строків у господарському процесі? Які особливості відліку строків у днях, місяцях та роках?
6. У яких випадках процесуальні строки можуть бути продовжені або відновлені? Який порядок подання клопотання про їх відновлення?
7. Які наслідки настають у разі пропуску строків подання позову або апеляційної скарги?
8. Що таке переривання та зупинення перебігу процесуальних строків? Які наслідки це має для судового процесу?
9. Як війна вплинула на дотримання процесуальних строків? Які законодавчі зміни запроваджені у зв'язку з воєнним станом?

10. Які судові рішення можуть бути оскаржені навіть після пропуску строку?

Практичні завдання

11. Проаналізуйте рішення Верховного Суду щодо відновлення пропущених строків у господарському процесі.

12. Складіть зразок клопотання про відновлення строку подання апеляційної скарги у зв'язку з форс-мажорними обставинами.

13. Визначте процесуальні строки у наступній ситуації: підприємство отримало рішення суду 1 лютого, але представник не зміг вчасно подати апеляцію через перебої в роботі суду. Який механізм відновлення строку?

14. Підготуйте юридичний висновок щодо можливості продовження строків у господарському процесі для підприємств, що постраждали внаслідок бойових дій.

15. Розробіть алгоритм дій для сторони, яка пропустила строк на подання доказів у справі про стягнення боргу.

Дискусійні питання

16. Чи варто розширити можливості відновлення процесуальних строків у господарському процесі?

17. Наскільки ефективною є система санкцій за порушення строків у господарському процесі?

18. Чи потрібно запровадити більш гнучкі строки подання апеляційних та касаційних скарг в умовах воєнного стану?

19. Які ризики можуть виникнути у разі надмірного розширення підстав для продовження або відновлення процесуальних строків?

20. Чи відповідає система процесуальних строків принципам доступності та ефективності правосуддя?

**ТЕМА 5. ДОКАЗИ І ДОКАЗУВАННЯ У
ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ.
ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНІ ЗАХОДИ У**

ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ

ПЛАН:

1. Поняття та значення доказів у господарському процесі
2. Види доказів
3. Обов'язок сторін щодо подання доказів та принципи доказування
4. Оцінка доказів судом. Особливості доказування в умовах воєнного стану
5. Поняття та значення забезпечувальних заходів у господарському процесі. Особливості застосування забезпечувальних заходів у період воєнного стану
6. Процедура застосування забезпечувальних заходів. Оскарження та зміна забезпечувальних заходів

Теоретичні питання

1. Яке значення доказів у господарському процесі? Чому доказування є ключовим елементом судового розгляду?
2. Які вимоги висуваються до доказів у господарському процесі? У чому полягає їхня належність, допустимість, достовірність та достатність?
3. Які існують види доказів у господарському процесі? Охарактеризуйте письмові, речові та електронні докази.
4. Чи допускається використання свідчень свідків у господарському процесі? Які особливості їх використання?
5. Яка роль експертних висновків у господарських справах? Які вимоги висуваються до експертних досліджень?
6. Що таке судові прецеденти у господарському процесі? Чи можуть вони слугувати доказовою базою у справах?
7. Які обов'язки покладаються на сторони щодо подання доказів? Які наслідки можливі у разі неподання або несвоєчасного подання доказів?
8. Що таке тягар доказування у господарському процесі? Як він розподіляється між сторонами?

9. Як суд оцінює докази? Які принципи оцінки доказів застосовуються у господарському процесі?

10. Як війна вплинула на механізми доказування у господарському процесі? Які нововведення передбачені у законодавстві?

11. Що таке забезпечувальні заходи у господарському процесі? Яка їхня роль у забезпеченні прав та інтересів сторін?

12. Які види забезпечувальних заходів передбачені господарським процесуальним законодавством?

13. Який порядок застосування забезпечувальних заходів? Які вимоги до заяви про забезпечення позову?

14. Як суд розглядає питання щодо забезпечення позову? Які строки розгляду таких заяв?

15. Які правові підстави для зміни або скасування забезпечувальних заходів?

Практичні завдання

11. Наведіть приклади реальних господарських справ, у яких електронні докази стали ключовими для ухвалення рішення.

12. Складіть зразок клопотання про витребування доказів судом у господарській справі.

13. Проаналізуйте рішення Верховного Суду щодо оцінки доказів у господарському процесі.

14. Підготуйте юридичний висновок щодо можливості використання електронних доказів у справах про порушення договірних зобов'язань.

15. Оцініть правомірність застосування доказів, отриманих у позапроцесуальний спосіб. Чи можуть такі докази бути прийняті судом?

16. Розробіть алгоритм подання заяви про забезпечення позову у господарському процесі.

17. Складіть зразок ухвали суду про накладення арешту на майно у забезпечення позову.

18. Проаналізуйте судову практику щодо зловживань правом на забезпечення позову.

19. Оцініть правомірність відмови суду в застосуванні забезпечувальних заходів за умов відсутності достатніх доказів.

20. Складіть юридичний висновок про правові наслідки застосування забезпечувальних заходів у господарському процесі.

Дискусійні питання

16. Чи потрібно розширювати допустимість використання свідчень свідків у господарському процесі?

17. Наскільки ефективною є система тягаря доказування у господарських справах? Чи варто її переглядати?

18. Які загрози та можливості несе цифровізація доказів у судовому процесі?

19. Чи повинні суди мати ширші повноваження щодо витребування доказів у господарських справах?

20. Чи є необхідність у додатковому регулюванні питань доказування у справах, пов'язаних із воєнним станом?

21. Чи можливе зловживання правом на забезпечення позову? Які заходи передбачені для запобігання цьому?

22. Як забезпечувальні заходи впливають на процес виконання судових рішень?

23. Які особливості застосування забезпечувальних заходів у період воєнного стану?

ТЕМА 6. ПОЗОВ У ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ПОЗОВУ ТА ПОРУШЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ У ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОЦЕСІ. ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ НАКАЗНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

ПЛАН:

1. Поняття позову у господарському процесі

2. Процедура подання позовної заяви. Вимоги до форми позовної заяви.
3. Відкриття провадження у справі
4. Особливості спрощеного позовного провадження
5. Зміна та уточнення позовних вимог. Відмова від позову та мирова угода
6. Особливості пред'явлення позову та порушення провадження у справах в умовах воєнного стану
7. Поняття та значення наказного провадження у господарському процесі
8. Підстави для відкриття наказного провадження. Розгляд заяви про видачу судового наказу
9. Вступ судового наказу в законну силу. Особливості наказного провадження в умовах воєнного стану

Теоретичні питання

1. Що таке позов у господарському процесі та які його основні елементи?
2. Яка структура позову? У чому полягає відмінність між предметом та підставами позову?
3. Які існують види позовів у господарському процесі? Наведіть приклади.
4. Які основні вимоги до форми та змісту позовної заяви?
5. Які документи повинні бути додані до позову? Які наслідки неподання обов'язкових документів?
6. Які стадії проходить позов у господарському процесі?
7. Як суд перевіряє відповідність позову вимогам процесуального законодавства?
8. Які підстави для повернення позовної заяви без відкриття провадження?
9. Що таке ухвала про відкриття провадження у справі? Які її наслідки для сторін спору?
10. У чому полягає різниця між загальним та спрощеним позовним провадженням?

11. Які правові наслідки відмови від позову? Чи може позивач знову подати аналогічний позов?
12. Які процесуальні особливості має мирова угода у господарському процесі?
13. Які вимоги до мирової угоди? Чому вона повинна бути затверджена судом?
14. Як можна змінити мирну угоду після її затвердження?
15. Які існують підстави для відмови судом у затвердженні мирової угоди?
16. Як війна вплинула на можливість пред'явлення позовів у господарських судах?
17. У яких випадках воєнний стан може бути підставою для відмови у задоволенні позову?
18. Які особливості розгляду справ для підприємств, що перебувають у зоні бойових дій?
19. Які існують законодавчі механізми щодо відстрочення строків подання позовів під час війни?
20. Як працює електронне судочинство в умовах воєнного стану?
21. Що таке наказне провадження? Чим воно відрізняється від позовного?
22. Які вимоги повинні бути дотримані для відкриття наказного провадження?
23. Яка структура та зміст заяви про видачу судового наказу?
24. Чи можливе відкриття наказного провадження щодо спорів із державними органами?
25. Які строки розгляду заяви про видачу судового наказу?

Практичні завдання

1. Складіть зразок позовної заяви до господарського суду за типовою структурою.
2. Підготуйте клопотання про зміну підстав або предмета позову.

3. Розробіть алгоритм перевірки позовної заяви судом перед відкриттям провадження.

4. Проаналізуйте судову практику щодо відмови у відкритті провадження через недотримання вимог до позову.

5. Розробіть юридичний висновок щодо допустимості зміни позовних вимог після відкриття провадження.

6. Складіть зразок заяви про видачу судового наказу у господарському процесі.

7. Проаналізуйте реальну судову практику щодо наказного провадження.

8. Розробіть юридичний висновок щодо правових наслідків видачі судового наказу.

9. Складіть проєкт заяви про скасування судового наказу.

10. Підготуйте алгоритм дій кредитора у разі невиконання боржником судового наказу.

Дискусійні питання

1. Чи достатньо сучасне господарське процесуальне законодавство регулює механізм подання позову? Які можливі вдосконалення?

2. Наскільки ефективним є спрощене позовне провадження? Чи потрібно розширити його застосування?

3. Чи потрібно законодавчо змінювати підходи до перевірки доказової бази на етапі подання позову?

4. Як варто регулювати можливість внесення змін до позову без зловживань процесуальними правами?

5. Чи доцільно впровадити додаткові санкції за подання необґрунтованих позовів?

6. Як війна вплинула на застосування наказного провадження у господарських судах?

7. Чи можна розглядати наказне провадження в електронному форматі під час війни?

ТЕМА 7. РОЗГЛЯД ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВ У СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ

ПЛАН:

1. Поняття та значення судового розгляду у господарському процесі
2. Строки розгляду справ у суді першої інстанції
3. Підготовче провадження у суді першої інстанції
4. Судовий розгляд та порядок судового засідання. Дослідження доказів у господарському процесі
5. Винесення судового рішення
6. Особливості розгляду господарських справ у період воєнного стану
7. Електронне судочинство та перспективи його розвитку
8. Види судових рішень у господарському процесі
9. Рішення господарського суду: структура та вимоги. Виправлення недоліків судового рішення
10. Ухвали господарського суду

Теоретичні питання

1. Що таке судовий розгляд у господарському процесі? Яке його значення?
2. Які строки розгляду справи у суді першої інстанції? Чи можуть вони змінюватися?
3. Що таке підготовче провадження? Які його основні етапи та завдання?
4. Які дії суду здійснюються на підготовчій стадії?
5. Як відбувається виклик сторін до судового засідання?
6. Які вимоги до подання додаткових доказів у господарському процесі?
7. Які правила призначення судових експертиз у господарських справах?
8. Яка структура та порядок проведення судового засідання?

9. Як відбувається дослідження доказів у суді першої інстанції?

10. Яке значення мають судові дебати у господарському процесі?

11. Які види судових рішень ухвалюються у господарському процесі?

12. Яким вимогам повинно відповідати судове рішення?

13. Як формується структура судового рішення? Які його частини?

14. Які наслідки ухвалення судового рішення для сторін процесу?

15. У якому порядку судове рішення набирає законної сили?

16. Що таке ухвали господарського суду? Чим вони відрізняються від рішень?

17. Які ухвали перешкоджають розгляду справи по суті?

18. Які ухвали не перешкоджають розгляду справи?

19. Як можна оскаржити ухвалу господарського суду?

20. Які ухвали суду можуть бути переглянуті за нововиявленими обставинами?

21. Що таке система «Електронний суд» та як вона функціонує?

22. Які переваги та недоліки електронного судочинства у господарських справах?

23. Як електронні докази впливають на судовий процес?

24. Які можуть бути недоліки у судових рішеннях?

25. Як здійснюється виправлення описок, арифметичних помилок у судових рішеннях?

26. Яка процедура роз'яснення судового рішення?

27. Чи може суд самостійно виправити свою помилку без заяви сторони?

28. Які є судові механізми перегляду судових рішень у разі їх незрозумілості для сторін?

Практичні завдання

1. Складіть зразок ухвали суду про відкриття провадження у справі.
2. Розробіть схему етапів підготовчого провадження.
3. Складіть запит до суду про витребування доказів у справі.
4. Підготуйте план допиту свідка у господарському процесі.
5. Проаналізуйте судову практику щодо призначення експертиз у господарських справах.
6. Складіть зразок ухвали про призначення експертизи у господарському процесі.
7. Підготуйте клопотання про витребування додаткових доказів у судовому процесі.
8. Розробіть юридичний висновок щодо можливості оскарження ухвали суду.
9. Складіть зразок ухвали про відкладення розгляду справи.
10. Проаналізуйте судову практику щодо скасування ухвал господарських судів.

Дискусійні питання

1. Чи достатньо ефективною є процедура підготовчого провадження у господарському процесі?
2. Чи варто надати суду більше повноважень для активного збирання доказів?
3. Як впливає діджиталізація судочинства на швидкість розгляду господарських справ?
4. Чи є доцільним запровадження відеофіксації всіх господарських судових засідань?
5. Як можна удосконалити процедуру судових дебатів у господарському процесі?
6. Як війна вплинула на функціонування судів першої інстанції?
7. Які обмеження щодо строків розгляду справ діють під час воєнного стану?

8. Як забезпечується доступ до правосуддя у період воєнного часу?

9. Чи існують спрощені процедури розгляду господарських справ у воєнний період?

10. Які процесуальні зміни у розгляді справ впроваджені для забезпечення стабільності економіки під час війни?

11. Які ризики пов'язані з використанням цифрових технологій у судочинстві?

12. Чи можливо в майбутньому повністю перейти на дистанційний розгляд господарських справ?

ТЕМА 8. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ

ПЛАН:

1. Поняття та значення апеляційного перегляду судових рішень
2. Склад та юрисдикція апеляційних господарських судів
3. Суб'єкти апеляційного оскарження
4. Підстави для апеляційного перегляду
5. Процедура подання апеляційної скарги
6. Етапи розгляду апеляційної скарги
7. Повноваження апеляційного суду
8. Особливості апеляційного перегляду судових рішень в умовах воєнного стану
9. Аналіз судової практики щодо апеляційного перегляду господарських справ

Теоретичні питання

1. Що таке апеляційне провадження у господарському процесі та яке його значення?
2. Яка мета апеляційного перегляду судових рішень?
3. Які судові рішення можуть бути переглянуті в апеляційному порядку?

4. Які завдання виконує апеляційна інстанція у господарському судочинстві?
5. Яка юрисдикція апеляційних господарських судів?
6. Які повноваження має апеляційний суд при перегляді господарських справ?
7. У чому полягають межі перегляду справи в апеляційній інстанції?
8. Хто може подати апеляційну скаргу?
9. Які ухвали господарського суду можуть бути оскаржені в апеляційному порядку?
10. Які підстави для апеляційного перегляду судових рішень передбачені законом?
11. Які вимоги висуваються до форми та змісту апеляційної скарги?
12. Які строки встановлено для подання апеляційної скарги?
13. Які документи необхідно додати до апеляційної скарги?
14. Які наслідки недотримання вимог до апеляційної скарги?
15. У яких випадках апеляційний суд може залишити скаргу без руху або повернути її заявнику?
16. Які можливі варіанти рішень апеляційного суду?
17. Чи може апеляційний суд змінювати рішення суду першої інстанції?
18. Чи має апеляційний суд право виходити за межі вимог апеляційної скарги?
19. Як мотивується рішення апеляційного суду?
20. Яке значення має врахування нових доказів у господарському процесі?
21. Які найбільш поширені підстави для скасування рішень суду першої інстанції?
22. Які типові порушення господарських судів першої інстанції призводять до апеляційного перегляду?
23. Як апеляційні суди оцінюють процесуальні помилки суду першої інстанції?

24. Яким чином апеляційні суди сприяють формуванню єдиної судової практики?

25. Як рішення апеляційних судів впливають на господарське правозастосування?

26. Чи зобов'язані суди першої інстанції враховувати практику апеляційних судів?

27. Яку роль відіграють постанови Верховного Суду в апеляційному перегляді?

Практичні завдання

1. Складіть зразок апеляційної скарги на рішення господарського суду.

2. Проаналізуйте процедуру відкриття апеляційного провадження у господарському процесі.

3. Підготуйте схему стадій розгляду справи апеляційним господарським судом.

4. Складіть список доказів, які можуть бути подані в апеляційному процесі.

5. Проаналізуйте судову практику щодо оскарження судових рішень в апеляційному порядку.

Дискусійні питання

1. Чи потрібно розширювати межі перегляду судових рішень в апеляційному порядку?

2. Чи є практика застосування апеляційного перегляду однаковою в різних регіонах України?

3. Чи варто дозволяти подання нових доказів в апеляційній інстанції?

4. Які проблеми виникають при розгляді справи в апеляційному порядку?

5. Чи доцільно скоротити строки розгляду апеляційних скарг у господарському процесі?

6. Чи впливає апеляційне провадження на ефективність господарського судочинства?

7. Як воєнний стан вплинув на функціонування апеляційних господарських судів?

8. Чи можливе застосування електронних доказів в апеляційному процесі?

9. Чи може апеляційний суд змінювати правову позицію, висловлену у попередніх рішеннях?

ТЕМА 9. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ У КАСАЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ

ПЛАН:

1. Касаційне провадження як інструмент забезпечення законності та єдності судової практики

2. Роль Верховного Суду у формуванні правозастосовної практики

3. Суб'єкти касаційного оскарження

4. Підстави для касаційного оскарження

5. Процедура подання касаційної скарги

6. Етапи розгляду справи у касаційному порядку

7. Повноваження суду касаційної інстанції

8. Оскарження ухвал касаційної інстанції

9. Особливості касаційного перегляду судових рішень в умовах воєнного стану

10. Аналіз судової практики щодо касаційного перегляду господарських рішень

Теоретичні питання

1. Що таке касаційне провадження та яке його значення у господарському процесі?

2. Які завдання виконує касаційна інстанція у системі господарського судочинства?

3. У чому полягає відмінність касаційного перегляду від апеляційного?

4. Яка роль Верховного Суду у забезпеченні єдності судової практики?

5. Які категорії справ розглядає Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду?

6. Хто може бути суб'єктом касаційного оскарження?

7. Які строки встановлені для подання касаційної скарги? Чи є винятки?

8. Які вимоги встановлені до форми та змісту касаційної скарги?

9. Чи може касаційний суд досліджувати нові докази або фактичні обставини справи?

10. Які рішення може ухвалити суд касаційної інстанції за результатами розгляду справи?

11. Чи можна переглянути рішення касаційного суду? Якщо так, то в яких випадках?

12. Які основні підстави для подання касаційної скарги передбачає законодавство?

13. Чи має касаційний суд право виходити за межі вимог, зазначених у касаційній скарзі?

14. Які особливості касаційного провадження у господарських справах, пов'язаних з воєнним станом?

15. Як війна вплинула на строки касаційного перегляду господарських справ?

Практичні завдання

16. Проаналізуйте конкретну судову справу, яка була переглянута у касаційному порядку, та визначте її основні особливості.

17. Складіть зразок касаційної скарги на рішення суду апеляційної інстанції у справі про невиконання договірних зобов'язань.

18. Дослідіть практику Верховного Суду щодо касаційного перегляду справ, пов'язаних із форс-мажорними обставинами (наприклад, воєнний стан).

19. Визначте порушення процесуальних норм у судових рішеннях, які стали підставою для касаційного оскарження.

20. Розробіть алгоритм дій підприємства, яке має намір подати касаційну скаргу.

21. Визначте, які документи необхідні для подання касаційної скарги у справі про стягнення заборгованості за господарським договором.

22. Проведіть аналіз судової практики щодо касаційного оскарження ухвал про зупинення провадження у справі.

23. Визначте можливі причини відмови судом у відкритті касаційного провадження та способи їх усунення.

24. Оцініть рішення касаційної інстанції щодо господарської справи, в якій було помилково застосовано норми матеріального права.

25. Використовуючи законодавчі норми, визначте порядок дій відповідача у разі подання позивачем касаційної скарги.

Питання для дискусії

26. Чи є касаційне провадження ефективним механізмом виправлення судових помилок?

27. Чи потрібен у господарському процесі додатковий механізм перегляду рішень після касації?

28. Як можна вдосконалити процедуру касаційного перегляду для підвищення його ефективності?

29. Чи має Верховний Суд право надавати роз'яснення щодо застосування норм матеріального права під час касаційного перегляду справи?

30. Чи завжди необхідний касаційний перегляд або є випадки, коли достатньо апеляції?

31. Як міжнародний досвід касаційного перегляду може бути застосований у господарському судочинстві України?

32. Чи є виправданим обмеження щодо розгляду нових доказів у касаційній інстанції?

33. Чи достатньо повноважень має касаційний суд для забезпечення однакової судової практики?

34. Чи впливає касаційний суд на економічні процеси в Україні, розглядаючи господарські спори?

35. Чи є перегляд судових рішень у касаційному порядку гарантією справедливого правосуддя?

ТЕМА 10. ПЕРЕГЛЯД РІШЕНЬ, УХВАЛ, ПОСТАНОВИ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ ЗА НОВОВИЯВЛЕНИМИ АБО ВИКЛЮЧНИМИ ОБСТАВИНАМИ. ВІДНОВЛЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИМ СУДОМ ВТРАЧЕНОГО СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ

ПЛАН:

1. Поняття перегляду судових рішень та його значення
2. Законодавче регулювання процедури перегляду судових рішень
3. Підстави для перегляду судових рішень
4. Суб'єкти, які мають право ініціювати перегляд судового рішення
5. Процедура перегляду судових рішень
6. Наслідки перегляду судового рішення
7. Перегляд судових рішень в умовах воєнного стану
8. Відновлення господарським судом втраченого судового провадження
9. Порядок відновлення судового провадження
10. Відновлення судових проваджень в умовах воєнного стану

Теоретичні питання

1. Що таке перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами?
2. Яка мета перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами?
3. У чому полягає відмінність між нововиявленими та виключними обставинами?
4. Які факти можуть бути визнані нововиявленими обставинами?
5. Яке значення для перегляду господарських судових рішень мають рішення Європейського суду з прав людини?
6. Хто має право ініціювати перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами?

7. Які строки подання заяви про перегляд судового рішення? Чи є винятки?

8. Які вимоги до форми та змісту заяви про перегляд судового рішення?

9. Які можливі рішення суду за результатами перегляду справи?

10. Чи може суд відхилити заяву про перегляд судового рішення? Якщо так, то на яких підставах?

11. Що таке відновлення судового провадження та у яких випадках воно здійснюється?

12. Які причини можуть спричинити втрату судових матеріалів?

13. Які документи можуть підтвердити факт існування та змісту втраченого судового провадження?

14. Як відбувається процедура відновлення судового провадження?

15. Які альтернативні джерела можуть бути використані для відновлення судової справи?

Практичні завдання

16. Проаналізуйте реальну судову справу, в якій рішення було переглянуте через нововиявлені або виключні обставини.

17. Складіть заяву про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами.

18. Оцініть судову практику щодо перегляду господарських справ за виключними обставинами.

19. Складіть алгоритм дій позивача у випадку виявлення нових доказів, які можуть вплинути на рішення суду.

20. Розробіть зразок заяви про відновлення втраченого судового провадження.

21. Визначте можливі причини відмови суду у відновленні судового провадження та способи їх уникнення.

22. Проаналізуйте випадки, коли перегляд судових рішень використовують як спосіб затягування розгляду справи.

23. Визначте судові рішення, які не підлягають перегляду за нововиявленими або виключними обставинами.

24. Проведіть аналіз випадків втрати судових матеріалів через бойові дії та способів їх відновлення.

25. Складіть зразок ухвали суду про відмову у задоволенні заяви про перегляд судового рішення.

Дискусійні питання:

26. Чи завжди необхідний перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами?

27. Чи існує ризик зловживання процедурою перегляду рішень за нововиявленими обставинами?

28. Як можна вдосконалити механізм перегляду судових рішень у господарському процесі?

29. Чи є перегляд судових рішень гарантією справедливості судового розгляду?

30. Чи доцільно розширювати перелік виключних обставин, які можуть бути підставою для перегляду судового рішення?

31. Чи є ефективним механізм відновлення судового провадження після його втрати?

32. Які виклики у процедурі перегляду судових рішень виникли у зв'язку з воєнним станом в Україні?

33. Як забезпечити баланс між правом на перегляд судового рішення та необхідністю правової визначеності?

34. Чи потрібно створити єдиний електронний реєстр судових матеріалів для спрощення процедури відновлення судових справ?

35. Як міжнародна практика впливає на процедуру перегляду судових рішень в Україні?

ТЕМА 11. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ

ПЛАН:

1. Поняття та значення провадження за участю іноземних осіб
2. Правове регулювання провадження у справах за участю іноземних осіб
3. Юрисдикція господарських судів щодо іноземних осіб
4. Особливості подання та розгляду позовів за участю іноземних осіб
5. Докази та доказування у справах за участю іноземних осіб
6. Виконання судових рішень у справах за участю іноземних осіб
7. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб в умовах воєнного стану

Теоретичні питання

1. Що таке провадження у справах за участю іноземних осіб?
2. Які особливості судового розгляду господарських спорів за участю іноземних осіб?
3. Які міжнародні договори регулюють провадження у справах за участю іноземних осіб в Україні?
4. Як визначається право, яке застосовується до спорів за участю іноземних осіб?
5. Які норми національного законодавства регулюють розгляд справ з іноземним елементом?
6. Як визначається юрисдикція господарських судів щодо спорів за участю іноземних осіб?
7. Які критерії визначення компетентного суду у справах з іноземним елементом?
8. Які особливості подання позову до господарського суду проти іноземної юридичної особи?

9. Які документи необхідні для підтвердження статусу іноземного суб'єкта у господарському процесі?

10. Як відбувається переклад та легалізація документів у справах за участю іноземних осіб?

11. Які механізми міжнародної судової допомоги існують у господарському процесі?

12. Як здійснюється доказування у справах з іноземними учасниками?

13. Як відбувається визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні?

14. Яка процедура визнання та виконання арбітражних рішень за Нью-Йоркською конвенцією 1958 року?

15. Які складнощі можуть виникнути при виконанні рішень українських господарських судів за кордоном?

16. Які особливості провадження у справах за участю іноземних осіб в умовах воєнного стану?

17. Як впливають санкційні обмеження на судові провадження за участю іноземних осіб?

18. Чи може іноземна юридична особа брати участь у господарському процесі дистанційно?

19. Які особливості підсудності господарських справ з іноземним елементом?

20. Які наслідки має невиконання міжнародних зобов'язань Україною щодо розгляду спорів з іноземними особами?

Практичні завдання

21. Проаналізуйте справу, в якій український суд розглядав господарський спір за участю іноземної особи.

22. Складіть позовну заяву про стягнення заборгованості з іноземної компанії у господарський суд України.

23. Підготуйте відповідь на позов іноземної компанії проти українського підприємства.

24. Розробіть алгоритм визнання та виконання в Україні рішення іноземного суду.

25. Підготуйте зразок заяви про визнання та виконання арбітражного рішення іноземного арбітражного суду.

26. Проведіть аналіз судової практики щодо розгляду господарських справ з іноземним елементом в Україні.

27. Порівняйте правові режими вирішення спорів в Україні та Європейському Союзі.

28. Дослідіть проблеми перекладу та легалізації документів у господарському процесі за участю іноземних осіб.

29. Визначте основні проблеми, що виникають у міжнародному арбітражному процесі, та можливі способи їх вирішення.

30. Розробіть рекомендації щодо врегулювання спорів за участю іноземних осіб у досудовому порядку.

Питання для дискусії

31. Чи є господарські суди України достатньо компетентними для розгляду складних міжнародних господарських спорів?

32. Чи завжди застосування національного права України до господарських спорів з іноземними особами є виправданим?

33. Які гарантії отримує іноземний інвестор у господарському процесі в Україні?

34. Чи є Нью-Йоркська конвенція 1958 року достатнім механізмом для забезпечення виконання арбітражних рішень?

35. Як впливає воєнний стан на здатність українських судів розглядати міжнародні господарські спори?

36. Чи доцільно Україні запровадити спеціалізовані господарські суди для розгляду міжнародних спорів?

37. Які ризики можуть виникнути у зв'язку із застосуванням права іноземної держави в українських господарських судах?

38. Чи потребує українське законодавство змін у сфері міжнародного господарського процесу?

39. Як розвиток електронного правосуддя може полегшити розгляд господарських спорів з іноземними особами?

40. Чи можуть санкції бути підставою для відмови у виконанні судового рішення іноземного суду в Україні?

ТЕМА 12. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО

ПЛАН:

1. Поняття та значення провадження у справах про банкрутство
2. Юрисдикція господарських судів у справах про банкрутство
3. Суб'єкти у справах про банкрутство
4. Підстави для відкриття провадження у справі про банкрутство
5. Стадії провадження у справах про банкрутство
6. Особливості доказування у справах про банкрутство
7. Оскарження судових рішень у справах про банкрутство
8. Провадження у справах про банкрутство в умовах воєнного стану

Теоретичні питання

1. Що таке банкрутство, і яке його правове значення у господарському процесі?
2. У чому полягає відмінність банкрутства юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців?
3. Які основні етапи судового провадження у справах про банкрутство?
4. Яка роль господарських судів у процедурах банкрутства?
5. Які нормативно-правові акти регулюють банкрутство в Україні?

6. Що таке неплатоспроможність, і як вона визначається у судовому процесі?
7. Які суб'єкти беруть участь у провадженні у справах про банкрутство?
8. Які функції виконує арбітражний керуючий у процедурі банкрутства?
9. Що таке мораторій на задоволення вимог кредиторів?
10. Як визначається коло кредиторів у справах про банкрутство?
11. Які основні стадії процедури банкрутства?
12. У чому полягає процедура санації боржника?
13. Що таке ліквідаційна процедура, і в яких випадках вона застосовується?
14. Яка черговість задоволення вимог кредиторів у процесі ліквідації?
15. Які наслідки ухвалення рішення про банкрутство боржника?
16. Які існують механізми оскарження судових рішень у справах про банкрутство?
17. Як здійснюється перевірка фактичної неплатоспроможності боржника?
18. Як впливає воєнний стан на провадження у справах про банкрутство?
19. Які проблеми виникають у зв'язку з ліквідацією підприємств, активи яких знаходяться в зоні бойових дій?
20. Які міжнародні стандарти існують у сфері банкрутства та неплатоспроможності?

Практичні завдання

21. Проаналізуйте конкретну судову справу про банкрутство та визначте її основні стадії.
22. Складіть зразок заяви боржника про відкриття справи про банкрутство.
23. Підготуйте зразок позовної заяви кредитора про порушення справи про банкрутство.

24. Розробіть алгоритм дій кредитора для повернення боргів у процедурі банкрутства.

25. Складіть план санації підприємства, що перебуває у стані фінансової кризи.

26. Проаналізуйте черговість задоволення вимог кредиторів у конкретній судовій справі.

27. Дослідіть процедуру ліквідації боржника та підготуйте відповідний процесуальний документ.

28. Визначте, які наслідки має ухвалення судом рішення про банкрутство для боржника.

29. Оцініть особливості доказування у справах про банкрутство на основі аналізу судової практики.

30. Проаналізуйте законодавчі зміни щодо банкрутства в умовах воєнного стану та їх вплив на правозастосування.

Питання для дискусії

31. Чи є банкрутство ефективним механізмом фінансового оздоровлення підприємств?

32. Як змінити законодавство для запобігання зловживанням у процедурах банкрутства?

33. Чи завжди доцільно вводити процедуру санації для неплатоспроможних підприємств?

34. Чи достатньо правового регулювання банкрутства для забезпечення інтересів кредиторів?

35. Як воєнний стан впливає на процес ліквідації підприємств та розподіл їхніх активів?

36. Чи потрібно спростити процедури банкрутства для малого та середнього бізнесу?

37. Як міжнародні стандарти можуть покращити процедуру банкрутства в Україні?

38. Чи є необхідність у створенні спеціалізованих судів з питань банкрутства?

39. Як захистити права працівників підприємств, що перебувають у процесі банкрутства?

40. Які існують механізми боротьби з фіктивним банкрутством, і наскільки вони ефективні?

ТЕМА 13. ВИРІШЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СПОРІВ ТРЕТЕЙСЬКИМИ СУДАМИ ТА МІЖНАРОДНИМ КОМЕРЦІЙНИМ АРБІТРАЖЕМ. ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ ТА ЇХ ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ

ПЛАН:

1. Поняття та значення третейського розгляду у вирішенні господарських спорів
2. Компетенція третейських судів та арбітражу
3. Третейська угода та її значення
4. Процедура третейського та арбітражного розгляду
5. Оскарження рішень третейських судів
6. Примусове виконання рішень третейських судів та міжнародного арбітражу
7. Особливості третейського та арбітражного розгляду в умовах воєнного стану

Теоретичні питання

1. Що таке третейський суд, і які його особливості в порівнянні з державним правосуддям?
2. У чому полягає сутність міжнародного комерційного арбітражу?
3. Які основні переваги третейського розгляду спорів?
4. Які нормативно-правові акти регулюють діяльність третейських судів в Україні?
5. Які види спорів можуть розглядатися третейськими судами?
6. Які обмеження існують щодо компетенції третейських судів?
7. Що таке третейська угода, і які її обов'язкові елементи?
8. У яких випадках третейська угода може бути визнана недійсною?
9. Як формується склад третейського суду?

10. Які основні стадії третейського розгляду господарських спорів?
11. Які особливості доказування у третейському суді?
12. Як забезпечується рівність сторін у третейському розгляді?
13. Які можливі підстави для оскарження рішень третейських судів?
14. У яких випадках державний суд може скасувати рішення третейського суду?
15. Які процесуальні особливості примусового виконання рішень третейських судів?
16. Як здійснюється примусове виконання рішень міжнародного арбітражу в Україні?
17. Яку роль відіграє Нью-Йоркська конвенція 1958 року у визнанні арбітражних рішень?
18. Які підстави для відмови у виконанні арбітражного рішення в Україні?
19. Як війна в Україні вплинула на виконання міжнародних арбітражних рішень?
20. Які перспективи розвитку третейського та арбітражного розгляду в Україні?

Практичні завдання

21. Проаналізуйте реальну судову справу щодо оскарження рішення третейського суду.
22. Складіть приклад третейської угоди, яка відповідала б вимогам законодавства.
23. Розробіть алгоритм подання заяви до міжнародного комерційного арбітражу.
24. Визначте, які аргументи можна використовувати для оскарження рішення третейського суду в державному суді.
25. Проаналізуйте процедуру визнання арбітражного рішення за Нью-Йоркською конвенцією 1958 року.
26. Складіть план дій для сторони, яка бажає примусово виконати рішення міжнародного арбітражу в Україні.

27. Дослідіть процедуру примусового виконання рішень третейських судів у різних країнах та порівняйте її з українською системою.

28. Підготуйте процесуальний документ для оскарження рішення третейського суду.

29. Сформулюйте юридичний висновок щодо переваг і недоліків третейського судочинства в Україні.

30. Проаналізуйте особливості третейського розгляду в умовах воєнного стану.

Питання для дискусії

31. Чи є третейські суди ефективною альтернативою державному правосуддю?

32. Чи потрібні додаткові законодавчі обмеження щодо юрисдикції третейських судів?

33. Чи варто спростити процедуру визнання та виконання арбітражних рішень в Україні?

34. Які ризики пов'язані із передачею господарських спорів на розгляд третейських судів?

35. Як можна вдосконалити механізм примусового виконання третейських рішень?

36. Чи є необхідність у створенні спеціалізованого державного органу для контролю за третейським судочинством?

37. Як міжнародна практика вирішення спорів впливає на третейське судочинство в Україні?

38. Чи може війна в Україні стати підставою для відмови у виконанні міжнародного арбітражного рішення?

39. Чи повинні всі господарські спори обов'язково проходити через державні суди перед арбітражним розглядом?

40. Як третейське судочинство може сприяти залученню іноземних інвесторів в Україну?

ТЕМА 14. ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ, УХВАЛИ, ПОСТАНОВИ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ

ПЛАН:

1. Поняття та значення виконання судових рішень у господарському процесі. Принципи виконання судових актів.
2. Суб'єкти виконавчого провадження
3. Виконавчі документи та порядок відкриття виконавчого провадження
4. Заходи примусового виконання
5. Оскарження дій виконавця
6. Закриття виконавчого провадження
7. Особливості виконання судових рішень у період воєнного стану

Питання для обговорення:

1. Визначте поняття виконання судових рішень у господарському процесі та поясніть його значення для забезпечення правосуддя.
2. Які основні нормативно-правові акти регулюють виконання судових рішень у господарському судочинстві?
3. Які рішення господарського суду підлягають обов'язковому виконанню?
4. Які суб'єкти виконавчого провадження беруть участь у процесі виконання судових рішень?
5. Що таке виконавчі документи? Які їх види існують у господарському процесі?
6. Опишіть порядок відкриття виконавчого провадження. Які документи необхідні для його ініціювання?
7. Якими є основні заходи примусового виконання судових рішень?
8. В яких випадках допускається арешт майна боржника у господарському процесі?
9. Які обмеження можуть бути застосовані до боржника у процесі примусового виконання судових рішень?

10. Як здійснюється стягнення коштів боржника для виконання судового рішення?

11. Яким чином може бути оскаржене рішення виконавця під час примусового виконання судових актів?

12. Які підстави можуть слугувати для закриття виконавчого провадження?

13. Яка роль державних та приватних виконавців у процесі виконання господарських судових рішень?

14. Чи можливе відстрочення або розстрочення виконання судового рішення? У яких випадках це допускається?

15. Які правові наслідки може мати невиконання рішення господарського суду?

16. Як змінився порядок виконання судових рішень у період воєнного стану?

17. Які проблеми можуть виникати під час виконання судових рішень у зв'язку з війною в Україні?

18. Як цифрові технології можуть допомогти у процесі виконання господарських судових рішень?

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте конкретний приклад виконавчого документа. Визначте його основні реквізити та поясніть їх значення.

2. Оцініть ситуацію: суд ухвалив рішення про стягнення боргу з підприємства-боржника, яке наразі перебуває у зоні бойових дій. Які можливі проблеми можуть виникнути при виконанні цього рішення?

3. Розгляньте випадок, коли виконавець арештував майно боржника, яке не належало йому за документами. Які правові механізми захисту є у власника цього майна?

4. Визначте можливі санкції для боржника, який ухиляється від виконання судового рішення.

5. Розробіть алгоритм дій для подання скарги на неправомірні дії державного виконавця.

6. Проаналізуйте ухвалу про закриття виконавчого провадження. Визначте її правові наслідки для стягувача та боржника.

Дискусійні питання:

1. Чи є ефективною нинішня система примусового виконання судових рішень у господарському процесі?

2. Яким чином можна удосконалити механізм примусового виконання господарських судових рішень?

3. Чи варто передати виконання судових рішень повністю у приватні руки (приватним виконавцям), чи держава повинна зберігати контроль над цим процесом?

4. Як міжнародний досвід може вплинути на реформування виконавчого провадження в Україні?

5. Чи достатньо наявних правових інструментів для захисту боржників від зловживань виконавчої служби?

ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ТА МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ

1. Підготовка есе в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Есе повинне являти собою результат індивідуальні думки та враження з поглибленого дослідження індивідуально-обраної здобувачем теми (окремих питань курсу) та має бути підкріпленням науково-літературною базою та/або прикладами з практики.

Есе є одним із найважливіших видів письмової роботи, що сприяє розвитку аналітичного мислення, аргументованого викладу власних ідей та критичного осмислення правових проблем. На відміну від традиційних рефератів або звітів, есе має на меті не лише передачу інформації, а й формування авторської позиції щодо обраної теми.

У контексті господарського процесу, підготовка есе допомагає студентам глибше усвідомити складні аспекти судочинства, специфіку розгляду господарських спорів, тенденції розвитку процесуального законодавства та судової практики. Господарський процесуальний кодекс України постійно змінюється, тому вміння аналізувати ці зміни та формулювати аргументовані висновки є ключовим для майбутніх правників.

Робота над есе розвиває вміння чітко формулювати правові позиції, що є важливим у професійній діяльності юристів, адвокатів, суддів та правозахисників. Оскільки господарське судочинство передбачає активне використання юридичної аргументації та процесуальних норм, навички, набуті під час підготовки есе, допомагають студентам ефективніше готувати процесуальні документи, складати позовні заяви та вибудовувати стратегію ведення судових справ.

Мета завдання:

Розвиток у здобувачів аналітичного мислення, навичок формулювання правових аргументів, критичного осмислення проблем господарського процесуального права та здатності застосовувати теоретичні знання до реальних правових ситуацій. Завдання спрямоване на стимулювання самостійного дослідження актуальних питань господарського процесу та формування власної обґрунтованої позиції з окремих аспектів дисципліни.

Есе має не лише узагальнювати теоретичний матеріал, а й містити особисті роздуми автора, підкріплені науково-літературною базою, нормативно-правовими актами та/або практичними кейсами.

Основною метою написання есе є поглиблене дослідження вибраної теми з господарського процесу, формування власної юридичної позиції та її обґрунтування з опорою на чинне законодавство, судову практику та доктрину господарського права.

Завдання роботи:

— провести докладний аналіз обраної теми, використовуючи чинні нормативно-правові акти, наукові джерела та судову практику.

— сформувати аргументовану авторську позицію, що базується на критичному осмисленні питання.

— розглянути практичний аспект теми, зокрема роз'яснення її впливу на судову практику та бізнес-середовище.

— навчитися структуровано та логічно викладати думки, спираючись на правила академічного письма.

— відпрацювати навички юридичного аналізу, що необхідні для роботи в сфері господарського права та судочинства.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Структура есе:

Есе повинне мати логічну, послідовну та змістовну побудову, що включає наступні блоки:

Вступ:

- обґрунтування актуальності теми;
- постановка проблеми, яку планується дослідити;
- формулювання основної мети дослідження;
- короткий опис методології (які джерела використовуються, які правові акти, судові рішення, доктринальні позиції аналізуються).

Основна частина:

- розкриття сутності досліджуваної проблеми;
- аналіз нормативно-правової бази, що регулює відповідний аспект господарського процесу;
- огляд наукових підходів і правових доктрин щодо досліджуваного питання;
- приклади з судової практики, що ілюструють проблематику;
- особистий критичний аналіз ситуації, формулювання авторських висновків та пропозицій.

Висновки:

- узагальнення результатів аналізу;
- обґрунтування власної позиції;
- можливі перспективи розвитку правового регулювання чи вдосконалення господарського процесу в контексті досліджуваної теми.

Список використаних джерел:

- перелік нормативно-правових актів, наукових публікацій, судових рішень, які були використані у процесі підготовки есе.

Рекомендації щодо обсягу та оформлення:

- Обсяг: 5-8 сторінок (без урахування списку джерел).

- Шрифт: Times New Roman, 14 pt, інтервал 1.5, поля стандартні.

- Посилання на джерела: відповідно до вимог академічного цитування (ДСТУ, APA, OSCOLA або інший стиль, що рекомендується викладачем).

Додаткові поради студентам:

Обирати тему, яка справді цікавить, це дозволить глибше зануритися у дослідження.

Не обмежуватись одним джерелом інформації – аналізуйте НПА, судові рішення, думки науковців, міжнародний досвід.

Використовувати реальні кейси: практика додає есе аналітичного характеру та демонструє розуміння теми.

2. Проаналізувати зміни у правовому регулюванні та особливості розгляду господарських спорів у контексті господарської діяльності під час війни.

Скласти проект процесуального документа (позовна заява, відзив на позов, апеляційна або касаційна скарга). Розробити алгоритм доказування у справі, що стосується виконання зобов'язань у форс-мажорних обставинах.

Розгляд господарських спорів у період воєнного стану має суттєві особливості, що зумовлені змінами у нормативно-правовому регулюванні, зокрема адаптацією судової практики до реалій воєнного часу. Війна вплинула на виконання господарських договорів, кредитних зобов'язань, орендних правовідносин, поставок, транспортних перевезень та інших аспектів комерційної діяльності.

Зокрема, на законодавчому рівні відбулися значні трансформації, спрямовані на підтримку бізнесу, збереження економічної стабільності та забезпечення правосуддя в умовах воєнного стану.

Такі зміни включають:

- запровадження спрощених механізмів вирішення господарських спорів;
- визначення форс-мажорних обставин як підстави для звільнення від відповідальності за невиконання зобов'язань;
- врегулювання особливостей судового провадження в умовах воєнного стану;
- зміни у процедурі доказування та оцінки доказів у господарських судах.

Аналіз цих аспектів дозволяє студенту розуміти, як працює господарське правосуддя під час війни, які нові виклики стоять перед бізнесом та як юрист може ефективно захищати права клієнта у судовому процесі.

Мета завдання:

Формування у здобувачів глибокого розуміння правового регулювання господарських спорів в умовах воєнного стану, розвиток аналітичного мислення, навичок юридичного письма та стратегічного правозастосування.

Це завдання має навчити студентів:

- аналізувати зміни у господарсько-процесуальному законодавстві під впливом війни.

- виявляти проблемні аспекти розгляду господарських спорів, що виникають у зв'язку з форс-мажорними обставинами.

- оперувати категоріями доказування, відповідальності, відшкодування збитків у контексті виконання зобов'язань під час війни.

- самостійно складати процесуальні документи (позовна заява, відзив на позов, апеляційна чи касаційна скарга).

- структурувати аргументацію та розробляти алгоритми доказування у судових спорах, що пов'язані з виконанням зобов'язань у форс-мажорних обставинах.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Структура виконання завдання:

Теоретична частина:

- огляд змін у Господарському процесуальному кодексі України та інших нормативно-правових актах у зв'язку з війною.

- вплив воєнного стану на можливість судового захисту суб'єктів господарювання.

- особливості розгляду спорів щодо виконання договірних зобов'язань у форс-мажорних обставинах.

- аналіз механізму звільнення від відповідальності через форс-мажор (сертифікати ТПП, оцінка доказів у суді).

- дослідження судової практики щодо спорів, пов'язаних з війною (аналіз конкретних справ).

Практична частина:

- проєкт процесуального документа (обрати один):

- позовна заява – якщо потрібно захистити права позивача, довести порушення зобов'язань контрагентом та вимагати відшкодування збитків.

- відзив на позов – якщо необхідно захистити відповідача, довести, що невиконання зобов'язань зумовлене форс-мажорними обставинами.

- апеляційна скарга – якщо слід оскаржити рішення суду першої інстанції через неврахування військових обставин.

- касаційна скарга – якщо справа вийшла на рівень Верховного Суду та є потреба перегляду через істотні порушення норм права.

Розробка алгоритму доказування:

- які докази необхідні для підтвердження неможливості виконання зобов'язань через війну?

- як правильно сформулювати аргументацію, щоб суд ухвалив рішення на користь сторони?

- яку роль відіграє експертний висновок, висновки Торгово-промислової палати, бухгалтерські документи, свідчення третіх осіб?

Рекомендації щодо оформлення:

- Обсяг: 6-10 сторінок (включно з проєктом процесуального документа).

- Шрифт: Times New Roman, 14 pt, інтервал 1.5, стандартні поля.

- Посилання на норми права – обов'язкові.

- Документ має відповідати процесуальним вимогам (згідно з ГПК України).

Додаткові поради студентам:

Ретельно проаналізуйте останні зміни в законодавстві, адже господарське процесуальне право під час війни змінюється дуже динамічно.

Використовувати реальні судові справи – це зробить вашу роботу максимально практичною та актуальною.

Переконайтесь, що процесуальний документ відповідає реальним вимогам ГПК України, має всі необхідні реквізити та правильну структуру.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

ТЕМА 1.

1. Що є предметом господарського процесуального права?

- A) Врегулювання договірних зобов'язань
- B) Визначення порядку розгляду господарських спорів
- C) Регулювання майнових відносин між фізичними особами

D) Встановлення правил податкового обліку

2. Який основний нормативно-правовий акт регулює господарський процес в Україні?

- A) Господарський кодекс України
- B) Конституція України
- C) Господарський процесуальний кодекс України
- D) Закон України «Про судоустрій і статус суддів»

3. До юрисдикції господарських судів належать спори між:

- A) Будь-якими фізичними особами
- B) Державними органами та громадянами
- C) Юридичними особами, ФОП та державними органами у сфері господарської діяльності

D) Будь-якими особами незалежно від їхнього статусу

4. До стадій господарського процесу НЕ належить:

- A) Підготовче провадження
- B) Виконання судового рішення
- C) Розгляд справи
- D) Розгляд кримінального провадження

5. У яких випадках допускається дистанційне судочинство в господарських справах?

- A) Лише за згодою сторін
- B) Лише під час воєнного стану
- C) Якщо є відповідна технічна можливість і не порушуються права учасників
- D) Виключно за рішенням судді

6. Який орган здійснює узагальнення судової практики та забезпечує єдність правозастосування в господарському процесі?

- A) Велика Палата Верховного Суду
- B) Конституційний Суд України
- C) Господарський суд першої інстанції
- D) Міністерство юстиції України

7. Яке з наведених джерел НЕ є нормативним актом господарського процесуального права?

- A) Господарський процесуальний кодекс України
- B) Постанови Пленуму Верховного Суду
- C) Європейська конвенція з прав людини
- D) Закони, що регулюють здійснення судочинства

8. У чому полягає основна відмінність господарського процесу від цивільного процесу?

- A) Учасниками є виключно юридичні особи та ФОП
- B) Включає розгляд кримінальних справ
- C) Всі рішення ухвалюються Верховним Судом
- D) Передбачає участь присяжних

9. Які зміни до господарського процесуального права були запроваджені під час воєнного стану?

- A) Повна зупинка розгляду справ
- B) Відмова від електронного документообігу
- C) Дистанційне судочинство, особливий порядок розгляду справ, пов'язаних із мобілізацією
- D) Передача всіх справ до міжнародного арбітражу

10. Який міжнародний механізм дозволяє виконання рішень іноземних господарських судів в Україні?

- A) Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень (Нью-Йоркська конвенція)
- B) Кодекс міжнародного комерційного арбітражу
- C) Закон України "Про міжнародне співробітництво"
- D) Рішення Європейського суду з прав людини

Завдання 1: Встановіть відповідність між джерелами господарського процесуального права та їх функціями:

	Джерело права	Функція
	Конституція України	А) Визначає загальні засади правосуддя
	Господарський процесуальний кодекс	В) Регулює порядок судочинства в господарських судах
	Постанови Пленуму Верховного Суду	С) Дає офіційні роз'яснення з питань застосування норм права
	Міжнародні договори України	Д) Визначають правила взаємодії з іноземними судовими системами

Завдання 2: Встановіть відповідність між стадіями господарського процесу та їх змістом:

	Стадія	Характеристика
	Відкриття провадження	А) Прийняття позову, визначення підсудності, реєстрація справи
	Підготовче провадження	В) Встановлення фактів, підготовка доказів, уточнення позовних вимог
	Розгляд справи	С) Судове засідання, заслуховування сторін, ухвалення рішення
	Перегляд судового рішення	Д) Оскарження рішення в апеляційному або касаційному порядку

Завдання 3: Встановіть відповідність між видами юрисдикції господарських судів та їх визначенням:

	Вид юрисдикції	Визначення
	Предметна	А) Визначає, які справи розглядають господарські суди за суттю спору
	Територіальна	В) Визначає суд, у якому має розглядатися справа залежно від місцезнаходження сторін
	Інстанційна	С) Визначає рівень суду, який розглядає справу (перша, апеляційна, касаційна інстанція)

ТЕМА 2.

1. Хто є основними учасниками господарського процесу?

- А) Суд, сторони, треті особи
- В) Суд, прокурор, перекладач
- С) Позивач, відповідач, експерт
- Д) Суд, адвокат, державний виконавець

2. Яке основне завдання суду у господарському процесі?

- А) Представлення інтересів держави
- В) Розгляд і вирішення господарських спорів відповідно до закону

- С) Захист інтересів позивача
- Д) Надання консультацій учасникам процесу

3. Що є підставою для заміни сторони у господарському процесі?

- А) Процесуальні порушення
- В) Відсутність позивача у судовому засіданні
- С) Правонаступництво або передача матеріального права іншій особі

- Д) Відмова відповідача від своїх зобов'язань

4. Які з перелічених осіб можуть виступати в якості третіх осіб у господарському процесі?

- А) Свідки та експерти

В) Органи місцевого самоврядування, підприємства, інші юридичні особи

С) Прокурор та військові адміністрації

Д) Громадяни, які не мають відношення до справи

5. Який вид представництва передбачає участь адвоката у судовому процесі?

А) Адміністративне

В) Законне або договірне

С) Судове доручення

Д) Добровільне

6. Яке право має перекладач у судовому процесі?

А) Вимагати зміни судді

В) Давати правову оцінку доказам

С) Участь у судовому процесі з метою забезпечення мовного перекладу

Д) Оцінювати обґрунтованість позову

7. Який процесуальний статус має експерт у господарському процесі?

А) Допоміжний учасник процесу

В) Головний учасник спору

С) Представник сторони

Д) Суддя-референт

8. Чи можуть військові адміністрації бути учасниками господарського процесу?

А) Ні, оскільки вони не є юридичними особами

В) Так, у справах щодо відшкодування шкоди, заподіяної військовими діями

С) Лише за дорученням державних органів

Д) Тільки на стадії виконавчого провадження

9. У яких випадках допускається колективний позов у господарському процесі?

А) Якщо спір стосується великої кількості учасників з подібними вимогами

В) Якщо позивач не може подати позов самостійно

С) Якщо відповідач є державним органом

Д) Якщо позов подається іноземним інвестором

10. Що є головною функцією судового експерта у господарському процесі?

- А) Надання сторонам юридичних консультацій
- В) Проведення експертизи для встановлення фактичних обставин справи
- С) Представлення інтересів держави
- Д) Вирішення спору між сторонами

Завдання 1: Встановіть відповідність між категоріями учасників господарського процесу та їх функціями:

	Категорія учасників	Функція
	Суд	А) Винесення справедливого рішення у справі
	Позивач і відповідач	В) Визначення предмета спору та представлення доказів
	Треті особи	С) Захист власних прав або інтересів, які можуть бути порушені судовим рішенням
	Свідки	Д) Надання суду фактичної інформації, що стосується справи
	Експерт	Е) Проведення експертизи та надання висновку щодо технічних чи інших спеціальних питань

Завдання 2: Встановіть відповідність між процесуальними статусами третіх осіб та їх характеристиками:

	Процесуальний статус	Характеристика
	Треті особи, які заявляють самостійні вимоги	А) Виступають у процесі, якщо мають власні претензії до предмета спору
	Треті особи, які не	В) Захищають свої права, які

	Процесуальний статус	Характеристика
	заявляють самостійних вимог	можуть бути порушені рішенням суду
	Державні органи та органи місцевого самоврядування	С) Вступають у процес для захисту суспільних або державних інтересів

Завдання 3: Встановіть відповідність між видом представництва у господарському процесі та його особливостями:

	Вид представництва	Особливості
	Законне представництво	А) Представник діє від імені сторони за законом (наприклад, керівник юридичної особи)
	Договірне представництво	В) Представник діє на підставі довіреності або договору з довірителем
	Адвокатське представництво	С) Передбачає обов'язкову участь адвоката у справі юридичних осіб (окрім винятків)

ТЕМА 3.

1. Яка роль судових витрат у господарському процесі?
 - А) Фінансування діяльності господарських судів
 - В) Забезпечення рівності сторін у процесі
 - С) Відшкодування витрат держави на судочинство та гарантування доступу до правосуддя
 - Д) Покриття витрат сторін на правову допомогу
2. Які основні види судових витрат передбачені у господарському процесі?

А) Судовий збір, витрати на правову допомогу, штрафи

В) Судовий збір, витрати на розгляд справи, витрати на правову допомогу

С) Витрати на адвокатів, витрати на судову експертизу, пеня

Д) Витрати на представництво, витрати на нотаріальні послуги, податки

3. Які пільги щодо сплати судового збору передбачені законодавством?

А) Для всіх позивачів у господарському процесі

В) Для суб'єктів господарювання, які перебувають у стані банкрутства

С) Для осіб, які постраждали внаслідок воєнних дій, та окремих категорій юридичних осіб

Д) Відсутність будь-яких пільг, оскільки судовий збір є обов'язковим для всіх

4. Від чого залежить розмір судового збору у господарському процесі?

А) Від місцезнаходження суду

В) Від виду судового документа та категорії справи

С) Від наявності адвоката у справі

Д) Від суб'єктивного рішення судді

5. Хто зобов'язаний оплачувати витрати на виклик свідків, переклад та проведення судової експертизи?

А) Суд

В) Позивач у будь-якому випадку

С) Сторона, яка заявила клопотання про відповідну процесуальну дію

Д) Відповідач, якщо він програв справу

6. Витрати на правову допомогу в господарському процесі можуть включати:

А) Лише оплату послуг адвоката

В) Витрати на юридичні консультації, складання процесуальних документів, представництво в суді

С) Витрати на відшкодування судових витрат іншої сторони

Д) Витрати на поїздки адвоката в судові засідання

7. Як визначається розумність витрат на правову допомогу?

А) Визначається на розсуд суду з урахуванням складності справи та обсягу наданих послуг

В) Визначається адвокатом позивача

С) Залежить від мінімальної ставки адвокатської оплати

Д) Не підлягає оцінці, оскільки кожна сторона самостійно визначає свої витрати

8. Чи можуть витрати на адвокатську допомогу бути компенсовані стороні, яка виграла справу?

А) Так, якщо вони визнані судом розумними та підтверджені документами

В) Ні, кожна сторона покриває власні витрати на адвоката

С) Лише якщо відповідач погоджується добровільно відшкодувати такі витрати

Д) Тільки якщо позивач – державна установа

9. Чи може суд зобов'язати сторону сплатити судові витрати авансом?

А) Ні, всі витрати оплачуються після винесення рішення

В) Так, зокрема витрати на експертизу та інші необхідні дії

С) Лише у випадку подання апеляційної скарги

Д) Тільки якщо сторона має статус юридичної особи

10. Які наслідки ухилення сторони від сплати судових витрат?

А) Відмова у розгляді справи

В) Нарахування пені та штрафу

С) Віднесення витрат на іншу сторону

Д) Зупинення або припинення провадження у справі

Завдання 1: Встановіть відповідність між видом судових витрат та їх характеристиками:

	Вид судових витрат	Характеристика
	Судовий збір	А) Обов'язковий платіж, який сплачується при подачі позову або процесуального документа
	Витрати на розгляд справи	В) Витрати на виклик свідків, експертизи, переклад, огляд доказів
	Витрати на правову допомогу	С) Відшкодування витрат на послуги адвоката, який представляє інтереси сторони в суді

Завдання 2: Встановіть відповідність між категоріями учасників процесу та їхніми обов'язками у сплаті судових витрат:

	Категорія учасників	Обов'язки щодо судових витрат
	Позивач	А) Сплачує судовий збір при подачі позову, покриває витрати на правову допомогу
	Відповідач	В) Відшкодовує судові витрати у разі програшу справи
	Суд	С) Не несе витрат, але може звільняти сторони від їх сплати у передбачених законом випадках

Завдання 3: Встановіть відповідність між типами судових витрат і їх призначенням у процесі:

	Тип судових витрат	Призначення
	Витрати на експертизу	А) Покривають витрати на дослідження фактів експертом

	Тип судових витрат	Призначення
	Витрати на переклад	В) Забезпечують участь перекладача у судовому процесі
	Витрати на огляд доказів	С) Покривають витрати на виїзд суду для огляду доказів на місці

ТЕМА 4.

1. Яке значення мають процесуальні строки у господарському процесі?

А) Забезпечують швидкість розгляду справи та захист прав учасників процесу

В) Встановлюють мінімальний термін розгляду господарської справи

С) Використовуються лише для контролю діяльності суддів

Д) Не мають юридичного значення, якщо сторони домовилися про інше

2. Які види строків передбачені у господарському процесі?

А) Кримінальні, адміністративні, цивільні

В) Загальні, спеціальні, імперативні та диспозитивні

С) Контрольні, санкційні, оскаржувальні

Д) Судові, довільні, спрощені

3. Що відноситься до спеціальних процесуальних строків?

А) Строки подання касаційної скарги, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами

В) Строк подання позовної заяви

С) Будь-які строки, які встановлюються сторонами договору

Д) Будь-які строки, які визначаються суддею

4. Які фактори можуть зупинити перебіг процесуальних строків?

A) Подання апеляційної або касаційної скарги

B) Військові дії, оголошення воєнного стану, надзвичайна ситуація

C) Бажання позивача

D) Відсутність адвоката у сторони

5. У яких випадках суд може відновити пропущений процесуальний строк?

A) За наявності поважних причин, які підтверджені доказами

B) Якщо суддя вважає це за необхідне

C) Тільки якщо позивач є державним підприємством

D) Суд не має права відновлювати строки

6. Який наслідок має пропуск строку подання позовної заяви?

A) Відкладення розгляду справи

B) Відмова у відкритті провадження або залишення позову без розгляду

C) Спрощення судового розгляду

D) Автоматичне прийняття позову до розгляду

7. Які дії може вчинити суд у разі зловживання процесуальними правами?

A) Призначити штраф

B) Позбавити учасника права на подальшу участь у процесі

C) Відмовити у задоволенні позову без розгляду

D) Передати справу до поліції

8. Які заходи забезпечення позову можуть бути застосовані судом?

A) Арешт майна, заборона вчиняти певні дії, зупинення виконання рішень

B) Призупинення роботи підприємства позивача

C) Обов'язкове надання зустрічного забезпечення відповідачем

D) Призначення нового судді у справі

9. Що є основним наслідком ухилення від виконання судового рішення?

- A) Можливість повторного розгляду справи
- B) Притягнення до відповідальності та застосування санкцій
- C) Виключення підприємства з Єдиного державного реєстру
- D) Втрата права на оскарження

10. Хто здійснює примусове виконання судових рішень у господарських справах?

- A) Державна податкова служба
- B) Державні та приватні виконавці
- C) Військові адміністрації
- D) Поліція

Завдання 1: Встановіть відповідність між видом строку та його визначенням

	Вид строку	Визначення
	Загальні строки	A) Встановлюються законом і не можуть змінюватися сторонами
	Спеціальні строки	B) Використовуються для подання апеляцій, касацій, перегляду за нововиявленими обставинами
	Імперативні строки	C) Можуть встановлюватися судом залежно від обставин справи
	Диспозитивні строки	D) Встановлюються сторонами спору у межах судового розгляду

Завдання 2: Встановіть відповідність між видом засобу примусу та його наслідками

	Засіб примусу	Наслідки
	Штраф за зловживання	A) Зобов'язання сторони виконати судові рішення

	Засіб примусу	Наслідки
	правами	
	Відмова у відкритті провадження	В) Накладення фінансової санкції на сторону, яка порушує процесуальні норми
	Забезпечення позову	С) Тимчасове обмеження дій сторони до ухвалення рішення
	Виконання судового рішення	Д) Позов залишається без розгляду через порушення строків

Завдання 3: Встановіть відповідність між видом примусового заходу та його особливостями

	Вид заходу	Особливості
	Зупинення провадження	А) Тимчасове припинення розгляду справи через об'єктивні обставини
	Продовження строків	В) Дозвіл на подання документів або виконання процесуальних дій поза встановленим строком
	Відновлення строків	С) Надання учаснику процесу права поновити пропущені строки при доведенні поважних причин
	Примусове виконання рішення	Д) Використання державних або приватних виконавців для забезпечення виконання рішення суду

ТЕМА 5.

1. Яке значення доказів у господарському процесі?

А) Вони є основним засобом встановлення обставин справи та обґрунтування позицій сторін

В) Докази необхідні лише на етапі апеляційного розгляду

С) Докази надаються виключно судом без участі сторін

Д) В господарському процесі докази не мають юридичного значення

2. Які вимоги до доказів встановлені господарським процесуальним законодавством?

А) Правомірність, безспірність, процесуальність

В) Законність, повнота, достовірність

С) Належність, допустимість, достовірність та достатність

Д) Офіційність, відповідність, відповідальність

3. Який вид доказів не використовується у господарському процесі?

А) Письмові докази

В) Свідчення потерпілих

С) Електронні докази

Д) Речові докази

4. Як розподіляється тягар доказування у господарському процесі?

А) Всі докази має надавати суд

В) Кожна сторона має довести обставини, на які вона посилається

С) Позивач зобов'язаний надати всі докази, відповідач може не надавати жодних

Д) Докази подаються виключно за запитом суду

5. Які дії може вчинити суд, якщо сторона не подала докази вчасно?

А) Відмовити в задоволенні позову без його розгляду

В) Витребувати докази або визнати обставини недоведеними

С) Призначити штраф за неподання доказів

Д) Автоматично задовольнити вимоги іншої сторони

6. Які докази можуть бути витребувані судом за власною ініціативою?

А) Будь-які докази, які вважає за потрібне суддя

- В) Лише письмові докази
 - С) Лише докази, що перебувають у розпорядженні державних органів
 - Д) Лише ті, що не можуть бути подані сторонами самостійно
7. Які основні види забезпечувальних заходів передбачені господарським процесуальним законодавством?
- А) Арешт майна, заборона вчиняти певні дії, зупинення виконання рішень
 - В) Винесення судового наказу про негайне виконання рішення
 - С) Призупинення процесуальних строків та закриття провадження
 - Д) Надання додаткового строку для подачі доказів
8. Яка процедура застосування забезпечувальних заходів?
- А) Позивач має подати заяву, а суд розглядає її у встановлений строк
 - В) Суд самостійно вирішує питання застосування без заяви сторін
 - С) Заходи забезпечення застосовуються лише після ухвалення рішення у справі
 - Д) Позивач повинен погодити забезпечувальні заходи з відповідачем
9. Які наслідки може мати подання необґрунтованої заяви про забезпечувальні заходи?
- А) Відмова у розгляді позову
 - В) Притягнення до відповідальності за зловживання процесуальними правами
 - С) Автоматичне задоволення позову
 - Д) Суд відмовляє у застосуванні, але позов продовжує розглядатися
10. Які особливості застосування забезпечувальних заходів у період воєнного стану?

А) Вони застосовуються лише до справ, пов'язаних із державними контрактами

В) Можливе спрощене обґрунтування необхідності забезпечення

С) Всі забезпечувальні заходи скасовані на період воєнного стану

Д) Суд може застосовувати лише арешт майна

Завдання 1: Встановіть відповідність між видом доказів та їх характеристикою

	Вид доказу	Характеристика
	Письмовий доказ	А) Інформація, що міститься на матеріальному носії
	Речовий доказ	В) Об'єкти, що безпосередньо пов'язані з предметом спору
	Свідчення свідків	С) Відомості, отримані від осіб, які мали стосунок до подій спору
	Електронний доказ	Д) Інформація, зафіксована у цифровому форматі, включаючи електронну пошту, смс та записи з камер спостереження

Завдання 2: Встановіть відповідність між видом забезпечувального заходу та його характеристикою

	Забезпечувальний захід	Характеристика
	Арешт майна	А) Тимчасова заборона розпоряджатися або використовувати певне майно
	Заборона вчиняти дії	В) Судовий припис, що забороняє конкретні дії, які можуть ускладнити виконання рішення

	Забезпечувальний захід	Характеристика
	Забезпечення доказів	С) Витребування доказів або їх негайне фіксування для уникнення втрати
	Зупинення виконання рішень	Д) Тимчасове припинення виконання рішень органів влади або судових постанов

Завдання 3: Встановіть відповідність між процесуальним принципом оцінки доказів та його сутністю

	Принцип оцінки доказів	Сутність
	Внутрішнє переконання суду	А) Суд оцінює докази без впливу зовнішніх факторів
	Всебічність розгляду	В) Суд зобов'язаний врахувати всі докази у справі
	Об'єктивність оцінки	С) Докази оцінюються без упередженості
	Достатність доказів	Д) Кількість і якість доказів повинні бути достатніми для встановлення обставин справи

ТЕМА 6.

1. Що таке позов у господарському процесі?

А) Вимога однієї сторони до іншої, заявлена до суду у встановленій законом формі

В) Вимога суду до сторони спору про виконання своїх зобов'язань

С) Скарга позивача на неправомірні дії відповідача без судового розгляду

Д) Документ, який надсилається стороною для примирення

2. Які основні елементи містить позовна заява?
- A) Предмет позову, підстава позову, зміст позову
 - B) Тільки вимоги позивача
 - C) Виключно розрахунок судових витрат
 - D) Тільки відомості про відповідача
3. Які види позовів передбачені у господарському процесі?
- A) Матеріальні та нематеріальні
 - B) Майнові та немайнові
 - C) Визнання, присудження, припинення
 - D) Лише грошові
4. Що може стати підставою для повернення позовної заяви без розгляду?
- A) Недостатня кількість сторін у справі
 - B) Недотримання правил підсудності
 - C) Відсутність у позивача адвоката
 - D) Відсутність свідків
5. У яких випадках застосовується спрощене позовне провадження?
- A) У справах про малозначні спори або справи без складних доказів
 - B) У будь-яких справах без обмежень
 - C) Виключно у справах щодо банкрутства
 - D) Лише у міжнародних господарських спорах
6. Чи може позивач змінити позовні вимоги після подання заяви?
- A) Так, до початку розгляду справи по суті
 - B) Ні, зміни до позову не допускаються
 - C) Тільки після отримання дозволу відповідача
 - D) Так, але лише у справах щодо фінансових правопорушень
7. Який правовий наслідок має відмова позивача від позову?
- A) Неможливість повторного звернення з аналогічною вимогою

В) Позивач може подати той самий позов повторно без обмежень

С) Позов передається для розгляду в інший суд

Д) Відповідач автоматично визнається переможцем у спорі

8. Що таке наказне провадження у господарському процесі?

А) Спрощена процедура розгляду без виклику сторін у безспірних справах

В) Альтернативна процедура для апеляційного оскарження рішень

С) Спосіб примусового виконання судових рішень

Д) Виключна форма судового розгляду тільки для державних підприємств

9. Які вимоги може бути розглянуто в наказному провадженні?

А) Тільки вимоги, що не викликають заперечень з боку боржника

В) Лише майнові спори, що перевищують 1 000 000 грн

С) Вимоги щодо визнання права власності

Д) Всі без винятку спори між юридичними особами

10. Яка процедура оскарження судового наказу передбачена законодавством?

А) Боржник може подати заперечення протягом встановленого строку

В) Судовий наказ не підлягає оскарженню

С) Позивач може оскаржити судовий наказ, якщо вважає його незаконним

Д) Оскарження можливе лише після завершення примусового виконання

Завдання 1: Встановіть відповідність між елементами позову та їх характеристиками

Елемент позову	Характеристика
----------------	----------------

	Елемент позову	Характеристика
	Предмет позову	А) Фактичні обставини, на яких ґрунтується вимога позивача
	Підстава позову	В) Конкретна вимога позивача щодо спірного правовідношення
	Зміст позову	С) Обґрунтовані доводи та докази, які пояснюють позицію позивача

Завдання 2: Встановіть відповідність між процесуальними документами та їх характеристиками

	Процесуальний документ	Характеристика
	Позовна заява	А) Документ, що містить вимогу до суду про захист порушеного права
	Ухвала відкриття провадження про	В) Судовий акт, що підтверджує прийняття позову до розгляду
	Судовий наказ	С) Спрощена форма судового рішення у безспірних справах
	Заперечення на судовий наказ	Д) Документ, яким боржник оскаржує виданий судовий наказ

Завдання 3: Встановіть відповідність між видом провадження та його особливостями

	Вид провадження	Особливості
	Загальне провадження	А) Застосовується для складних справ, що вимагають розширеного доказування
	Спрощене	В) Використовується у справах без

	Вид провадження	Особливості
	провадження	складних доказових обставин
	Наказне провадження	С) Суд ухвалює рішення без виклику сторін у безспірних справах

ТЕМА 7.

1. Що є головною метою судового розгляду у господарському процесі?

- A) Встановлення юридичних фактів
- B) Вирішення господарського спору та захист прав сторін

C) Виконання процесуальних вимог суду

D) Забезпечення контролю за діяльністю підприємств

2. Який строк розгляду справи у суді першої інстанції відповідно до Господарського процесуального кодексу України?

A) 30 днів

B) 60 днів

C) 90 днів

D) 120 днів

3. Що є головним завданням підготовчого провадження?

A) Винесення рішення у справі

B) Усунення процесуальних порушень позивача

C) З'ясування предмета спору, підготовка доказів і процесуальних питань

D) Встановлення розміру судового збору

4. Які дії суду здійснюються на підготовчій стадії?

A) Оголошення рішення та розгляд апеляції

B) Виклик сторін, надання додаткових доказів, призначення експертиз

C) Видача виконавчих документів

D) Закриття провадження без розгляду

5. Який порядок має судове засідання у господарському процесі?

А) Відкриття засідання, встановлення явки сторін, роз'яснення прав, дослідження доказів, дебати, ухвалення рішення

В) Оголошення рішення, розгляд доказів, дебати, виклик сторін

С) Встановлення явки сторін, дослідження доказів, ухвалення рішення

Д) Підготовче засідання, винесення проміжного рішення, дебати

6. Що таке судові дебати у господарському процесі?

А) Остаточне обговорення сторонами справи перед ухваленням рішення

В) Судова процедура підготовки доказів

С) Переговори між сторонами для врегулювання спору

Д) Дискусія між суддями щодо рішення

7. Які складові частини має судове рішення у господарському процесі?

А) Вступна, описова, мотивувальна, резолютивна

В) Доказова, роз'яснювальна, фактична

С) Процесуальна, юридична, аргументована

Д) Аналітична, доказова, фінальна

8. Які судові рішення можуть ухвалювати господарські суди?

А) Лише постанови

В) Лише рішення

С) Рішення, ухвали, постанови

Д) Лише судові накази

9. У якому випадку суд ухвалює ухвалу про залишення позову без розгляду?

А) Якщо позивач не з'явився на розгляд справи без поважних причин

В) Якщо суд встановив незаконність позовних вимог

С) Якщо відповідач визнав позов

Д) Якщо позивач надав нові докази після початку розгляду

10. Які заходи передбачені для виправлення судових рішень?

А) Виправлення описок, арифметичних помилок, роз'яснення рішення

В) Повторний розгляд справи іншим суддею

С) Автоматична зміна рішення після оскарження

Д) Повна відміна рішення без можливості перегляду

Завдання 1: Встановіть відповідність між стадіями судового процесу та їх характеристиками

Стадія судового процесу	Характеристика
Підготовче провадження	А) Визначення обставин спору, підготовка доказів
Судовий розгляд	В) Дослідження доказів, дебати, ухвалення рішення
Винесення рішення	С) Оголошення судового рішення, роз'яснення його змісту
Виконання рішення	Д) Примусове виконання рішення через виконавчі органи

Завдання 2: Встановіть відповідність між видами судових рішень та їх характеристиками

Види судових рішень	Характеристика
Рішення	А) Остаточне вирішення спору по суті
Ухвала	В) Процесуальний документ, що вирішує питання під час розгляду справи
Постанова	С) Рішення, що ухвалюється

	Види судових рішень	Характеристика
		касаційним судом

Завдання 3: Встановіть відповідність між процесуальними діями та їх наслідками

	Процесуальна дія	Наслідки
	Відкриття провадження	A) Суд приймає позовну заяву до розгляду
	Судові дебати	B) Остаточне обговорення доказів та аргументів сторін
	Ухвалення рішення	C) Визначення прав та обов'язків сторін у справі
	Оскарження рішення	D) Перегляд рішення в апеляційному порядку

ТЕМА 8.

1. Що є основною метою апеляційного перегляду судових рішень?

- A) Встановлення нових обставин справи
- B) Контроль за діяльністю суду першої інстанції
- C) Перевірка законності та обґрунтованості рішення суду першої інстанції
- D) Автоматична зміна рішення

2. Які рішення можуть бути переглянуті в апеляційному порядку?

- A) Лише рішення суду першої інстанції
- B) Тільки ухвали суду
- C) Всі рішення та ухвали господарських судів, передбачені законодавством
- D) Лише ті рішення, що містять процедурні порушення

3. Хто має право подати апеляційну скаргу?

- A) Тільки позивач
 - B) Тільки відповідач
 - C) Будь-яка особа, яка вважає рішення несправедливим
 - D) Сторони процесу, треті особи, прокурор
4. Які є підстави для подання апеляційної скарги?
- A) Незгода сторони з висновками суду
 - B) Порушення норм матеріального або процесуального права, неповне з'ясування обставин справи
 - C) Відсутність судового збору
 - D) Неможливість виконання рішення
5. В який строк може бути подана апеляційна скарга відповідно до Господарського процесуального кодексу України?
- A) 5 днів
 - B) 10 днів
 - C) 20 днів
 - D) 30 днів
6. Який документ потрібно подати для ініціювання апеляційного провадження?
- A) Клопотання про перегляд справи
 - B) Апеляційну скаргу
 - C) Заяву про нові докази
 - D) Судову ухвалу про перегляд
7. Що може зробити апеляційний суд за результатами перегляду справи?
- A) Повністю скасувати рішення першої інстанції
 - B) Винести нове рішення або залишити рішення першої інстанції без змін
 - C) Направити справу на повторний розгляд до суду першої інстанції
 - D) Усі перелічені варіанти
8. Чи може апеляційний суд розглядати нові докази?
- A) Ні, апеляція розглядає лише ті докази, що були надані суду першої інстанції
 - B) Так, але тільки якщо їх неможливо було подати раніше з поважних причин

С) Так, без обмежень

Д) Лише якщо вони отримані після винесення рішення

9. Що є підставою для відмови у відкритті апеляційного провадження?

А) Відсутність доказів у справі

В) Недотримання строків подання апеляційної скарги

С) Бажання апеляційного суду не розглядати справу

Д) Оскарження законного рішення

10. Як війна вплинула на розгляд справ в апеляційному порядку?

А) Повне припинення розгляду справ

В) Використання дистанційного судочинства, подовження строків розгляду

С) Відсутність можливості оскарження

Д) Автоматичне залишення рішень без змін

Завдання 1: Встановіть відповідність між етапами апеляційного провадження та їх характеристиками

	Етап апеляційного провадження	Характеристика
	Подання апеляційної скарги	А) Сторона процесу звертається з апеляційною скаргою до суду
	Відкриття апеляційного провадження	В) Суд перевіряє дотримання строків та формальних вимог
	Розгляд справи по суті	С) Суд оцінює доводи сторін, досліджує докази
	Винесення рішення	Д) Суд ухвалює остаточне рішення у справі

Завдання 2: Встановіть відповідність між повноваженнями апеляційного суду та їхніми наслідками

	Повноваження апеляційного суду	Наслідки
	Скасування рішення	А) Рішення першої інстанції втрачає чинність
	Залишення рішення без змін	В) Рішення суду першої інстанції підтверджується
	Направлення справи на новий розгляд	С) Справа повертається до першої інстанції для повторного розгляду
	Винесення нового рішення	Д) Апеляційний суд самостійно ухвалює рішення у справі

Завдання 3: Встановіть відповідність між видами судових рішень в апеляційному провадженні та їх змістом

	Вид рішення	Зміст
	Апеляційне рішення	А) Остаточне вирішення спору апеляційним судом
	Ухвала апеляційного суду	В) Процесуальне рішення, яке не вирішує справу по суті
	Постанова апеляційного суду	С) Документ, яким завершується розгляд справи в апеляційному порядку

ТЕМА 9.

1. Якою є головна мета касаційного провадження у господарському процесі?

- А) Повторний розгляд справи по суті
- В) Встановлення нових фактів у справі
- С) Забезпечення єдності судової практики та правильного застосування права
- Д) Заміна рішень апеляційного суду

2. Який суд здійснює касаційний перегляд господарських справ в Україні?

A) Верховний Суд у складі Касаційного господарського суду

B) Апеляційний господарський суд

C) Господарський суд першої інстанції

D) Конституційний Суд України

3. Хто має право подати касаційну скаргу?

A) Будь-який громадянин України

B) Лише позивач у справі

C) Сторони процесу та інші учасники, якщо вони мають на це право згідно із законом

D) Органи виконавчої влади без обмежень

4. Які підстави для касаційного перегляду судового рішення?

A) Невдоволення сторони рішенням

B) Неправильне застосування норм матеріального чи процесуального права

C) Наявність нових доказів, що не розглядалися у суді першої інстанції

D) Рішення суперечить думці однієї зі сторін

5. Який строк подання касаційної скарги відповідно до Господарського процесуального кодексу України?

A) 10 днів

B) 20 днів

C) 30 днів

D) 60 днів

6. Які можливі рішення може ухвалити суд касаційної інстанції?

A) Залишити рішення без змін

B) Скасувати рішення та ухвалити нове

C) Скасувати рішення та направити справу на новий розгляд

D) Усі перелічені варіанти

7. Чи може касаційний суд досліджувати нові докази?

A) Так, якщо вони з'явилися після ухвалення рішення

В) Ні, касаційний суд розглядає лише правові питання

С) Так, якщо докази суттєво впливають на справу

Д) Так, але лише за клопотанням сторін

8. В яких випадках касаційний суд може закрити провадження у справі?

А) Якщо справа вже розглянута іншою юрисдикцією

В) Якщо позивач відкликав позов

С) Якщо немає підстав для касаційного перегляду

Д) Усі перелічені варіанти

9. Чи можна оскаржити рішення касаційного суду?

А) Ні, воно є остаточним

В) Так, якщо є нововиявлені обставини

С) Так, через подання скарги до міжнародних судових органів

Д) Лише у разі звернення до Конституційного Суду

10. Як війна вплинула на касаційне провадження?

А) Скасувала можливість касаційного перегляду

В) Дозволила використання дистанційного розгляду справ

С) Відклала розгляд усіх касаційних справ на невизначений строк

Д) Встановила автоматичне затвердження рішень апеляційного суду

Завдання 1: Встановіть відповідність між етапами касаційного провадження та їх характеристиками

	Етап касаційного провадження	Характеристика
	Подання касаційної скарги	А) Перевірка судом відповідності скарги процесуальним вимогам
	Відкриття касаційного провадження	В) Підготовка матеріалів справи, аналіз правових питань
	Розгляд справи	С) Суд аналізує правові аспекти справи без повторного

	Етап касаційного провадження	Характеристика
		встановлення фактів
	Ухвалення рішення	D) Суд касаційної інстанції приймає остаточне рішення у справі

Завдання 2: Встановіть відповідність між повноваженнями касаційного суду та їхніми наслідками

	Повноваження касаційного суду	Наслідки
	Залишення рішення без змін	A) Рішення першої та апеляційної інстанцій залишаються чинними
	Скасування рішення з ухваленням нового	B) Касаційний суд ухвалює нове рішення без направлення справи на повторний розгляд
	Скасування рішення з передачею справи на новий розгляд	C) Справа повертається до суду нижчої інстанції для нового розгляду
	Закриття провадження	D) Суд відмовляє у перегляді справи через відсутність підстав

Завдання 3: Встановіть відповідність між видами судових рішень касаційного суду та їх змістом

	Вид рішення	Зміст
	Постанова касаційного суду	A) Остаточне вирішення справи в касаційному порядку
	Ухвала касаційного суду	B) Процесуальне рішення, яке не вирішує справу по суті
	Висновок	C) Вказівки судам нижчих

	Вид рішення	Зміст
	касаційного суду	інстанцій щодо правозастосування

ТЕМА 10.

1. Якою є головна мета перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами?

- A) Повторний розгляд справи по суті
- B) Виправлення судових помилок, зумовлених невідомими раніше фактами
- C) Встановлення нових доказів у справі
- D) Перегляд справи на вимогу однієї зі сторін

2. Що є підставою для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами?

- A) Незгода сторони із рішенням суду
- B) Виявлення нового нормативно-правового акту
- C) Факти, які існували на момент розгляду справи, але не були відомі сторонам чи суду
- D) Встановлення нової судової практики

3. Які обставини належать до виключних при перегляді судових рішень?

- A) Виявлення нових доказів, які були доступні раніше
- B) Ухвалення рішення Європейським судом з прав людини, що стосується аналогічного питання
- C) Відкриття нового провадження за тією ж справою
- D) Неможливість виконання судового рішення

4. Які суб'єкти мають право ініціювати перегляд судового рішення?

- A) Тільки позивач
- B) Будь-яка особа, яка має інтерес у справі
- C) Лише суд за власною ініціативою
- D) Позивач, відповідач, треті особи

5. Який строк встановлено для подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами?

- A) 30 днів з моменту ухвалення рішення
 - B) 90 днів з моменту відкриття нововиявлених обставин
 - C) 1 рік з моменту набрання рішенням законної сили
 - D) Будь-який строк, якщо обставини є істотними
6. Яке рішення може ухвалити суд за результатами перегляду справи?
- A) Залишити рішення без змін
 - B) Скасувати рішення та ухвалити нове
 - C) Скасувати рішення та направити справу на новий розгляд
 - D) Усі перелічені варіанти
7. Що є підставою для відновлення судового провадження?
- A) Втрата матеріалів справи через форс-мажорні обставини
 - B) Незгода сторони з ухваленим рішенням
 - C) Визнання рішення суду незаконним
 - D) Виявлення технічних помилок у документах
8. Який орган має право ухвалювати рішення щодо відновлення судового провадження?
- A) Конституційний Суд України
 - B) Господарський суд, що розглядає справу
 - C) Апеляційний суд
 - D) Верховний Суд України
9. Які документи можуть бути використані для відновлення матеріалів втраченої справи?
- A) Судові реєстри
 - B) Архіви сторін
 - C) Електронні бази даних
 - D) Усі перелічені варіанти
10. Як війна вплинула на процес відновлення судових проваджень?
- A) Унеможливила відновлення втрачених справ
 - B) Дозволила використання альтернативних джерел доказів

С) Скасувала обов'язок суду відновлювати провадження

Д) Встановила автоматичне закриття втрачених справ

Завдання 1: Встановіть відповідність між видами перегляду судових рішень та їх характеристиками

	Вид перегляду	Характеристика
	Перегляд нововиявленими обставинами за	А) Здійснюється у разі виявлення невідомих на момент ухвалення рішення фактів
	Перегляд виключними обставинами за	В) Викликається рішеннями ЄСПЛ або встановленими порушеннями прав людини
	Перегляд у зв'язку з втратою судового провадження	С) Відновлення матеріалів справи у разі їх втрати через форс-мажор

Завдання 2: Встановіть відповідність між підставами для перегляду рішення та їх описом

	Підстава перегляду	Опис
	Нововиявлені обставини	А) Факти, які існували на момент розгляду справи, але не були відомі сторонам
	Виключні обставини	В) Рішення ЄСПЛ, що визнає порушення прав людини у подібній справі
	Технічні помилки у провадженні	С) Невірний запис у судовому рішенні або процедурна помилка

Завдання 3: Встановіть відповідність між варіантами рішень суду за результатами перегляду

	Варіант рішення	Опис
	Відмова у перегляді рішення	А) Суд не знаходить достатніх підстав для перегляду
	Скасування рішення та ухвалення нового	В) Суд приймає нове рішення на підставі перегляду
	Скасування рішення з передачею справи на новий розгляд	С) Справа повертається до суду першої інстанції

ТЕМА 11.

1. Яке законодавство регулює провадження у господарських справах за участю іноземних осіб в Україні?

А) Лише Господарський процесуальний кодекс України

В) Тільки міжнародні договори

С) Господарський процесуальний кодекс України у поєднанні з міжнародними угодами

Д) Законодавство країни, резидентом якої є іноземна особа

2. Який орган визначає юрисдикцію справ за участю іноземних осіб?

А) Верховний Суд України

В) Кабінет Міністрів України

С) Господарські суди України відповідно до норм процесуального права

Д) Міністерство юстиції України

3. Яка процедура застосовується для легалізації іноземних документів у господарському процесі України?

А) Без додаткових вимог, якщо документи видані за кордоном

В) Апостилювання або консульська легалізація

С) Переклад на українську мову без засвідчення

Д) Лише нотаріальне засвідчення перекладу

4. Які особливості доказування у справах за участю іноземних осіб?

А) Всі докази повинні бути отримані виключно в Україні

В) Документи, видані іноземними органами, визнаються автоматично

С) Можливе використання міжнародної судової допомоги

Д) Суд не приймає документи іноземного походження

5. За якою процедурою відбувається визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні?

А) Відповідно до Нью-Йоркської конвенції 1958 року або двосторонніх угод

В) Без додаткових вимог, якщо рішення ухвалене в ЄС

С) Виконання можливе лише через міжнародні арбітражні інститути

Д) Українське законодавство не дозволяє виконання іноземних рішень

6. Які документи обов'язково додаються до позову, якщо одна із сторін є іноземною особою?

А) Будь-які документи, що підтверджують правовий статус відповідача

В) Нотаріально засвідчений переклад усіх документів

С) Витяг із торговельного реєстру країни походження сторони

Д) Усі перелічені варіанти

7. У яких випадках український суд може відмовити у прийнятті позову до розгляду у справі з іноземним елементом?

А) Якщо відповідач заперечує проти юрисдикції українського суду

В) Якщо сторони у договорі передбачили іншу підсудність

С) Якщо іноземна сторона не надала переклад документів

Д) Усі перелічені варіанти

8. Які труднощі виникають у розгляді справ за участю іноземних осіб в умовах воєнного стану?

А) Неможливість фізичної участі іноземних осіб у судових засіданнях

В) Ускладнення комунікації та подання доказів з-за кордону

С) Порушення міжнародних поштових і транспортних зв'язків

Д) Усі перелічені варіанти

9. Який орган в Україні займається міжнародною правовою допомогою у питаннях виконання судових рішень?

А) Господарські суди України

В) Міністерство юстиції України

С) Антимонопольний комітет України

Д) Верховний Суд України

10. Що відбувається, якщо в контракті між українською та іноземною компанією передбачена підсудність судів іншої держави?

А) Українські суди не мають права розглядати такий спір

В) Позивач може звернутися до будь-якого суду на свій вибір

С) Господарський суд України має розглянути справу у будь-якому разі

Д) Спир розглядається у відповідності до умов договору

Завдання 1: Встановіть відповідність між категоріями іноземних осіб та їх статусом у господарському процесі

	Категорія	Статус у процесі
	Іноземна юридична особа	А) Підлягає процесуальним нормам країни, де зареєстрований
	Іноземна фізична особа	В) Зобов'язана дотримуватися правил міжнародних договорів

	Категорія	Статус у процесі
	Іноземний орган влади	С) Виступає у суді згідно з положеннями міжнародного права

Завдання 2: Встановіть відповідність між джерелами права та їх сферою застосування

	Джерело права	Сфера застосування
	Нью-Йоркська конвенція 1958 року	А) Виконання арбітражних рішень між країнами-учасниками
	Двосторонні угоди між державами	В) Визначають особливості юрисдикції у міжнародних спорах
	Господарський процесуальний кодекс України	С) Регулює порядок провадження у господарських судах України

Завдання 3: Встановіть відповідність між основними процесуальними особливостями та їх характеристиками

	Процесуальна особливість	Характеристика
	Визнання іноземних судових рішень	А) Потребує окремої процедури підтвердження законності
	Подання доказів у міжнародних справах	В) Передбачає можливість використання міжнародної правової допомоги
	Переклад та легалізація документів	С) Вимагає нотаріального засвідчення або апостилю

ТЕМА 12.

1. Який нормативно-правовий акт є основним у регулюванні процедур банкрутства в Україні?

- A) Господарський процесуальний кодекс України
- B) Кодекс України з процедур банкрутства
- C) Цивільний кодекс України
- D) Закон України «Про виконавче провадження»

2. Який суд розглядає справи про банкрутство в Україні?

- A) Верховний Суд України
- B) Адміністративний суд
- C) Господарський суд за місцем знаходження боржника
- D) Районний суд

3. Хто має право ініціювати провадження у справі про банкрутство?

- A) Тільки боржник
- B) Тільки кредитори
- C) Боржник або кредитори
- D) Виключно податкові органи

4. Яка ключова умова є підставою для відкриття провадження у справі про банкрутство?

- A) Наявність будь-якої заборгованості
- B) Дефіцит товарних запасів
- C) Неплатоспроможність боржника
- D) Відсутність фінансової звітності

5. Яка основна мета санаційної процедури в межах банкрутства?

- A) Ліквідація підприємства
- B) Відновлення платоспроможності боржника
- C) Примусове вилучення активів
- D) Знищення боргових зобов'язань

6. Що відбувається після визнання боржника банкрутом?

- A) Розпочинається санація
- B) Провадження у справі автоматично закривається
- C) Розпочинається ліквідаційна процедура

Д) Господарський суд відмовляється від подальшого розгляду

7. Які наслідки введення мораторію на задоволення вимог кредиторів?

А) Боржник звільняється від усіх фінансових зобов'язань

В) Кредитори втрачають право на стягнення боргу

С) Тимчасово припиняється стягнення боргів до ухвалення рішення суду

Д) Боржник отримує нові кредитні можливості

8. Яку роль відіграє арбітражний керуючий у процедурі банкрутства?

А) Представляє інтереси кредиторів

В) Контролює виконання боржником судових рішень

С) Керує майном боржника, розпоряджається активами та організовує санацію чи ліквідацію

Д) Має виключно дорадчу функцію

9. Що є підставою для закриття справи про банкрутство?

А) Ухвала суду про неплатоспроможність

В) Відновлення платоспроможності боржника

С) Вимога кредитора про закриття справи

Д) Відсутність податкових боргів

10. Який особливий вплив має воєнний стан на провадження у справах про банкрутство?

А) Судові процеси щодо банкрутства призупиняються на невизначений термін

В) Боржники автоматично звільняються від фінансових зобов'язань

С) Можливе ускладнення ліквідаційної процедури через знищення активів та втрату фінансових документів

Д) Судові органи України більше не розглядають справи про банкрутство

Завдання 1: Встановіть відповідність між стадіями провадження у справах про банкрутство та їх основною характеристикою

	Стадія банкрутства	Характеристика
	Порушення справи про банкрутство	А) Тимчасове управління активами боржника та оцінка його фінансового стану
	Розпорядження майном боржника	В) Боржник або кредитори звертаються до суду із заявою
	Санація	С) Впровадження заходів для відновлення платоспроможності боржника
	Ліквідація	Д) Остаточне припинення діяльності підприємства та продаж майна

Завдання 2: Встановіть відповідність між суб'єктами процедури банкрутства та їх функціями

	Суб'єкт	Функція
	Господарський суд	А) Організовує реалізацію активів боржника та розподіл коштів серед кредиторів
	Кредитори	В) Ініціюють процедуру банкрутства та заявляють про свої вимоги
	Арбітражний керуючий	С) Веде справу про банкрутство, ухвалює рішення щодо процедури санації або ліквідації
	Ліквідаційна комісія	Д) Керує майном боржника, контролює процес санації або ліквідації

Завдання 3: Встановіть відповідність між видами банкрутства та їхніми ознаками

	Вид банкрутства	Ознаки
	Фіктивне банкрутство	А) Боржник приховує активи, щоб уникнути виплат кредиторам
	Навмисне банкрутство	В) Подання неправдивої інформації про фінансовий стан для отримання незаконних переваг
	Реальне банкрутство	С) Боржник дійсно не може виконати свої фінансові зобов'язання

ТЕМА 13.

1. Що є основною особливістю третейського суду порівняно з державним судом?

А) Всі рішення третейських судів підлягають автоматичному перегляду в державному суді

В) Третейські суди мають юрисдикцію щодо всіх видів спорів

С) Третейські суди є приватним механізмом вирішення спорів, сторони самі обирають арбітрів

Д) Рішення третейського суду завжди виконується без додаткового судового розгляду

2. Яким документом оформлюється згода сторін передати спір на розгляд третейського суду?

А) Договір поставки

В) Арбітражна угода (третейська угода)

С) Постанова Кабінету Міністрів України

Д) Визначення суду першої інстанції

3. Які спори НЕ можуть розглядатися третейськими судами в Україні?

А) Майнові спори між підприємцями

В) Корпоративні спори між акціонерами

С) Спори щодо банкрутства та трудові спори

Д) Договірні зобов'язання між іноземними компаніями

4. Яким міжнародним документом регулюється визнання та виконання рішень міжнародного арбітражу?

- A) Гаазька конвенція 1961 року
- B) Нью-Йоркська конвенція 1958 року
- C) Європейська конвенція з прав людини
- D) Угода про зону вільної торгівлі України

5. Що є основною перевагою третейського розгляду порівняно з державним судовим процесом?

A) Можливість повторного розгляду справи у будь-якому державному суді

B) Швидкість, конфіденційність та можливість вибору арбітрів

C) Автоматичне виконання рішень без примусового виконання

D) Обов'язкове залучення державних органів до процесу

6. В якому випадку державний суд може скасувати рішення третейського суду?

A) Якщо одна із сторін не погоджується з висновками арбітрів

B) Якщо третейський суд вийшов за межі своєї компетенції або були порушені основні процесуальні права сторін

C) Якщо рішення третейського суду не відповідає національному законодавству

D) Якщо рішення арбітражу суперечить нормам цивільного права

7. Яка інстанція в Україні розглядає питання про примусове виконання арбітражного рішення?

- A) Конституційний Суд України
- B) Верховний Суд України
- C) Апеляційний господарський суд
- D) Господарський суд за місцем виконання рішення

8. В якому випадку може бути відмовлено у примусовому виконанні арбітражного рішення в Україні?

- A) Якщо боржник не погоджується із сумою стягнення

В) Якщо сторона, проти якої винесено рішення, не брала участі в арбітражному процесі та не була повідомлена належним чином

С) Якщо арбітражний суд був розташований за межами Європейського Союзу

Д) Якщо рішення було винесене третейським судом у США

9. Яке значення має електронне правосуддя в міжнародному арбітражі?

А) Дас можливість сторонам брати участь у засіданнях дистанційно та подавати докази в електронному вигляді

В) Замінює традиційний судовий процес

С) Використовується виключно для зберігання судових рішень

Д) Не має жодного юридичного значення

10. Як воєнний стан впливає на третейські та арбітражні провадження в Україні?

А) Всі третейські суди призупиняють свою діяльність

В) Відбуваються затримки у виконанні арбітражних рішень через економічну нестабільність та санкції

С) Арбітражні рішення автоматично втрачають чинність

Д) Третейські суди переходять під контроль державних судових органів

Завдання 1: Встановіть відповідність між ключовими поняттями та їхніми визначеннями

	Поняття	Визначення
	Третейська угода	А) Документ, що містить рішення арбітражу про вирішення конкретного спору
	Арбітражне застереження	В) Угода між сторонами про передачу спору на розгляд третейського суду
	Нью-Йоркська	С) Норма в контракті, що зобов'язує

	Поняття	Визначення
	конвенція	сторони звертатися до арбітражу у разі спору
	Третейське рішення	D) Міжнародний договір про визнання та виконання арбітражних рішень

Завдання 2: Встановіть відповідність між типами арбітражу та їх характеристиками

	Вид арбітражу	Характеристика
	Інституційний арбітраж	A) Врегулювання спору разовим арбітражем, що обирається сторонами спеціально для конкретної справи
	Ад-хок арбітраж	B) Розгляд справи в рамках постійно діючої арбітражної установи
	Внутрішній арбітраж	C) Арбітражний розгляд, що проводиться в межах однієї держави
	Міжнародний арбітраж	D) Вирішення спору між суб'єктами з різних юрисдикцій

Завдання 3: Встановіть відповідність між підставами для скасування арбітражного рішення та їх поясненнями

	Підстава для скасування	Пояснення
	Відсутність арбітражної угоди	A) Рішення суперечить публічному порядку держави, де воно має виконуватися
	Вихід за межі компетенції	B) Арбітраж розглянув питання, яке не підпадало під сферу угоди сторін
	Порушення рівності сторін	C) Сторону не було належним чином повідомлено або їй не було надано можливості висловити позицію

	Підстава для скасування	Пояснення
	Порушення публічного порядку	D) Відсутність або недійсність арбітражної угоди між сторонами

ТЕМА 14.

1. Який орган здійснює примусове виконання рішень господарського суду?

- а) Верховний Суд
- б) Антимонопольний комітет України
- в) Державна виконавча служба
- г) Міністерство економіки України

2. Який документ є підставою для примусового виконання судового рішення?

- а) Позовна заява
- б) Виконавчий документ
- в) Розписка боржника
- г) Наказ господарського суду

3. Який строк надається боржнику для добровільного виконання судового рішення після відкриття виконавчого провадження?

- а) 3 дні
- б) 10 днів
- в) 15 днів
- г) 30 днів

4. Яким із наведених способів НЕ може бути виконано судове рішення?

- а) Арешт майна боржника
- б) Звернення стягнення на рахунки боржника
- в) Усна вимога боржника про сплату боргу
- г) Примусове виселення боржника

5. Які заходи можуть застосовуватися до боржника у виконавчому провадженні?

- а) Тимчасова заборона на укладання угод

- б) Позбавлення громадянства
- в) Обмеження у праві на спадкування
- г) Відмова у прийнятті позову

6. Яка підстава НЕ є законною для закриття виконавчого провадження?

- а) Повне виконання рішення
- б) Відмова боржника виконувати рішення
- в) Неможливість виконання через відсутність майна
- г) Скасування виконавчого документа судом

7. Що є підставою для оскарження дій державного виконавця?

- а) Недотримання процесуальних строків
- б) Відмова стягувача від отримання коштів
- в) Сплата боргу боржником
- г) Перебування боржника за кордоном

8. У якому випадку виконавче провадження може бути зупинено?

- а) У разі хвороби боржника
- б) У разі подання боржником заяви про банкрутство
- в) За бажанням державного виконавця
- г) У разі несплати судового збору

9. Які органи здійснюють контроль за виконавчим провадженням?

- а) Кабінет Міністрів України
- б) Міністерство юстиції України
- в) Господарський суд
- г) Антимонопольний комітет України

10. Яка особливість виконання судових рішень під час воєнного стану?

- а) Призупинення всіх виконавчих проваджень
- б) Відсутність відповідальності боржника за невиконання рішення
- в) Можливість накладення арешту на майно боржника дистанційно
- г) Скасування боргових зобов'язань

Завдання 1. Встановіть відповідність між документами та їх призначенням у виконавчому провадженні:

☐	Документ	Призначення
☐	Виконавчий лист	А
☐	Постанова про відкриття провадження	Б
☐	Ухвала про відмову у відкритті провадження	В
☐	Постанова про завершення провадження	Г

Завдання 2. Встановіть відповідність між заходами примусового виконання та їх характеристиками:

☐	Захід примусового виконання	Опис
☐	Арешт майна боржника	А
☐	Вилучення грошових коштів	Б
☐	Встановлення обмежень боржника	В
☐	Передача майна стягувачу	Г

Завдання 3. Встановіть відповідність між підставами закриття виконавчого провадження та їх характеристиками:

☐	Підстава закриття провадження	Опис
☐	Повне виконання рішення	А
☐	Неможливість виконання	Б
☐	Скасування виконавчого документа	В
☐	Відмова стягувача від виконання	Г

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ І ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Поняття та предмет господарського процесуального права. Його місце в системі права України.
2. Джерела господарського процесуального права
3. Господарський процесуальний кодекс України (ГПК) та його структура.
4. Система господарського процесуального права
5. Юрисдикція господарських судів
6. Особливості господарського судочинства у період воєнного стану
7. Загальна характеристика учасників судового процесу
8. Класифікація учасників судового процесу:
9. Суд як основний суб'єкт господарського судочинства.
10. Структура та склад господарського суду.
11. Сторони господарського процесу
12. Треті особи у господарському процесі
13. Свідки у господарському процесі
14. Представники у господарському процесі
15. Експерти та спеціалісти у господарському процесі
16. Перекладачі у господарському процесі
17. Особливості участі державних органів та військових адміністрацій у господарському процесі в умовах воєнного стану
18. Загальна характеристика судових витрат.
19. Поняття судових витрат у господарському процесі.
20. Принципи розподілу судових витрат між учасниками процесу.
21. Види судових витрат у господарському процесі
22. Судовий збір
23. Витрати, пов'язані з розглядом справи
24. Витрати на професійну правничу допомогу
25. Особливості відшкодування судових витрат
26. Забезпечення сплати судових витрат у господарському процесі
27. Особливості відшкодування судових витрат у період

воєнного стану

28. Поняття та значення процесуальних строків у господарському процесі

29. Позовна давність та її вплив на господарські спори

30. Продовження, відновлення, зупинення та переривання процесуальних строків

31. Засоби відповідальності та примусу у господарському процесі

32. Забезпечення позову як засіб процесуального примусу

33. Примусове виконання судових рішень

34. Поняття та значення доказів у господарському процесі

35. Види доказів

36. Обов'язок сторін щодо подання доказів та принципи доказування

37. Оцінка доказів судом.

38. Особливості доказування в умовах воєнного стану

39. Поняття та значення забезпечувальних заходів у господарському процесі.

40. Особливості застосування забезпечувальних заходів у період воєнного стану

41. Процедура застосування забезпечувальних заходів.

42. Оскарження та зміна забезпечувальних заходів

43. Поняття позову у господарському процесі

44. Процедура подання позовної заяви.

45. Вимоги до форми позовної заяви.

46. Відкриття провадження у справі

47. Особливості спрощеного позовного провадження

48. Зміна та уточнення позовних вимог.

49. Відмова від позову та мирова угода

50. Особливості пред'явлення позову та порушення провадження у справах в умовах воєнного стану

51. Поняття та значення наказного провадження у господарському процесі

52. Підстави для відкриття наказного провадження.

53. Розгляд заяви про видачу судового наказу
54. Вступ судового наказу в законну силу. Особливості наказного провадження в умовах воєнного стану
55. Поняття та значення судового розгляду у господарському процесі
56. Строки розгляду справ у суді першої інстанції
57. Підготовче провадження у суді першої інстанції
58. Судовий розгляд та порядок судового засідання.
59. Дослідження доказів у господарському процесі
60. Винесення судового рішення
61. Особливості розгляду господарських справ у період воєнного стану
62. Електронне судочинство та перспективи його розвитку
63. Види судових рішень у господарському процесі
64. Рішення господарського суду: структура та вимоги.
65. Виправлення недоліків судового рішення
66. Ухвали господарського суду
67. Поняття та значення апеляційного перегляду судових рішень
68. Склад та юрисдикція апеляційних господарських судів
69. Суб'єкти апеляційного оскарження
70. Підстави для апеляційного перегляду
71. Процедура подання апеляційної скарги
72. Етапи розгляду апеляційної скарги
73. Повноваження апеляційного суду
74. Особливості апеляційного перегляду судових рішень в умовах воєнного стану
75. Аналіз судової практики щодо апеляційного перегляду господарських справ
76. Касаційне провадження як інструмент забезпечення законності та єдності судової практики
77. Роль Верховного Суду у формуванні правозастосовної практики
78. Суб'єкти касаційного оскарження

79. Підстави для касаційного оскарження
80. Процедура подання касаційної скарги
81. Етапи розгляду справи у касаційному порядку
82. Повноваження суду касаційної інстанції
83. Оскарження ухвал касаційної інстанції
84. Особливості касаційного перегляду судових рішень в умовах воєнного стану
85. Аналіз судової практики щодо касаційного перегляду господарських рішень
86. Поняття перегляду судових рішень та його значення
87. Законодавче регулювання процедури перегляду судових рішень
88. Підстави для перегляду судових рішень
89. Суб'єкти, які мають право ініціювати перегляд судового рішення
90. Процедура перегляду судових рішень
91. Наслідки перегляду судового рішення
92. Перегляд судових рішень в умовах воєнного стану
93. Відновлення господарським судом втраченого судового провадження
94. Порядок відновлення судового провадження
95. Відновлення судових проваджень в умовах воєнного стану
96. Поняття та значення провадження за участю іноземних осіб
97. Правове регулювання провадження у справах за участю іноземних осіб
98. Юрисдикція господарських судів щодо іноземних осіб
99. Особливості подання та розгляду позовів за участю іноземних осіб
100. Докази та доказування у справах за участю іноземних осіб
101. Виконання судових рішень у справах за участю іноземних осіб

102. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб в умовах воєнного стану
103. Поняття та значення провадження у справах про банкрутство
104. Юрисдикція господарських судів у справах про банкрутство
105. Суб'єкти у справах про банкрутство
106. Підстави для відкриття провадження у справі про банкрутство
107. Стадії провадження у справах про банкрутство
108. Особливості доказування у справах про банкрутство
109. Оскарження судових рішень у справах про банкрутство
110. Провадження у справах про банкрутство в умовах воєнного стану
111. Поняття та значення третейського розгляду у вирішенні господарських спорів
112. Компетенція третейських судів та арбітражу
113. Третейська угода та її значення
114. Процедура третейського та арбітражного розгляду
115. Оскарження рішень третейських судів
116. Примусове виконання рішень третейських судів та міжнародного арбітражу
117. Особливості третейського та арбітражного розгляду в умовах воєнного стану
118. Поняття та значення виконання судових рішень у господарському процесі.
119. Принципи виконання судових актів.
120. Суб'єкти виконавчого провадження
121. Виконавчі документи та порядок відкриття виконавчого провадження
122. Заходи примусового виконання
123. Оскарження дій виконавця
124. Закриття виконавчого провадження
125. Особливості виконання судових рішень у період воєнного стану

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ:

Нормативні акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96- ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254K/96-BD>.
2. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України у редакції від 03 жовтня 2017 р. № 2147-VIII// Відомості Верховної Ради України. 2017. № 48. Ст. 436.
3. Господарський Кодекс України: Закон від 16.01.2003 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Кодекс торговельного мореплавства України : Закон України від 23.05.1995 р. № 176/95-ВР // Відомості Верховної Ради України, 1995, №№ 47, 48, 49, 50, 51, 52, ст. 349.
5. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р. № 2597-VIII. ВВР України. 2019. № 19. Ст. 74.
6. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.
7. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в редакції від 07.07.2006. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_070
8. Конвенція про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах: Гаазька конференція від 15.11.1965 р. // URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_890
9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р. // Офіційний вісник України. 1998. № 13. 2006. № 32. Ст. 270.
10. Про ратифікацію Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності: Постанова Верховної Ради України від 19 грудня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 9. Ст. 66.
11. Угода про міжнародне залізничне вантажне сполучення від 01.11.1951 в ред. 01.07.2011 р. // URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/998_011.

12. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

13. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 30. Ст. 542.

14. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України. 2006. № 30. Ст. 260.

15. Про міжнародне приватне право: Закон України в редакції від 22.08.2018. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 32. Ст. 422.

16. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 № 4002-XII/ URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=4002-12>

17. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. 2015, № 2-3, ст.12.

18. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 р. // Голос України від 03.08.2011. № 142.

19. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII // Відомості Верховної Ради України, 1994, № 28, ст. 232.

20. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545.

21. Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 № 1701-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1701-15>

22. Про ліквідацію апеляційних господарських судів та утворення апеляційних господарських судів в апеляційних округах: Указ Президента України від 29.12.2017 р. № 454/2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/454/2017>

23. Правила заявлення та розгляду претензій (статті 130-137 Статуту), затверджені Наказом Міністерства

транспорту України від 28.05.2002 № 334.Офіційний вісник України від 26.07.2002 р. № 28, стор. 206, ст.1345.

24. Про затвердження Концепції Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи: Наказ Державної судової адміністрації України від 13.04.2018 р. № 168. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0168750-18>

25. Про затвердження Положення про автоматизовану систему з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство: Постанова Пленуму ВГСУ від 16.01.13 р. №1.

26. Про затвердження Положення про порядок офіційного оприлюднення відомостей про справу про банкрутство: Постанова пленуму ВГСУ від 17.12.2013 р. № 16.

27. Про затвердження Положення про порядок проведення санації до порушення провадження у справі про банкрутство: Постанова пленуму ВГСУ від 17.12.2013 р. № 15.

28. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11 вересня 2003 р. № 1160-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 9. Ст. 79.

29. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263.

30. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05 квітня 2007 р. № 877-V. ВВР. 2007. № 29. Ст. 389.

31. Beverungen D., Buijs J.C., Becker J. *et al.* Seven Paradoxes of Business Process Management in a Hyper-Connected World. *Bus Inf Syst Eng* 63, 145–156 (2021).

32. Business and Property Courts The Commercial Court Report 2022–2023. Courts and Tribunals Judiciary. 2024. URL: <https://www.judiciary.uk/wp->

content/uploads/2024/03/14.448_JO_Commercial_Court_Report_2223_WEB.pdf?utm_source=chatgpt.com

33. Business Law and Practice 2023/2024: Legal Practice Course Guides. The University of Law Publishing Limited, 2023, 608 pages.

34. Commercial Courts Report 2024. URL: https://portland-communications.com/publications/commercial-courts-report-2024/?utm_source=chatgpt.com

35. Hudima T., Chaban O., Oliukha, V. Specialized Financial Court: experience of the United Kingdom and prospects for Ukraine. *Economic Annals-XXI*, 2021, 192(7-8(2)), 158–168. doi: <https://doi.org/10.21003/ea.V192-13>.

36. Iain S. Goldrein Commercial Litigation: Pre-Emptive Remedies (South Asian Edition). Publisher: Sweet and Maxwell. 2024, 1260 pages.

37. Judith Embley, Keir Bamford, Nick Hancock CLP Legal Practice Guides: Commercial and Intellectual Property Law and Practice. College of Law Publishing 2023, ISBN13: 9781915469205

38. Problems in Contract Law: Cases and Materials. Charles L. Knapp, Nathan M. Crystal, Harry G. Prince, Danielle K. Hart, Joshua M. Silverstein. Aspen Publishing, 2023. 1264 p.

39. Richard G Allemann, Mind the settlement gap: a call for more effective judicialization of international commercial arbitration, *Arbitration International*, Volume 38, Issue 4, December 2022, Pages 231–248.

40. Rizky Mahaputra Farhan Saputra. Application of Business Ethics and Business Law on Economic Democracy that Impacts Business Sustainability. *Journal of Law, Politics and Humanities*, 2021/ 1(3), 115–125. <https://doi.org/10.38035/jlph.v1i3.56>

41. Thorne Jack, Robb Jonathan Commercial Court Orders Disclosure in Wake of Fraud Summary Judgment. EURO LIT INSIGHTS, 2024. URL: <https://www.eurolitinsights.com/2024/05/commercial-court-orders-disclosure-in-wake-of-fraud-summary->

judgment/?utm_source=chatgpt.com

42. Vozniakovska Kristina, Petrunenko Iaroslav, Ustymenko Volodymyr, Dzhabrailov Ruslan, Sieriebriak Stanislav The role of entrepreneurial initiatives in the architecture of post-war infrastructure recovery in Ukraine. *Periodicals of Engineering and Natural Sciences*. Vol. 12, No. 2, 2024, pp.501-508.

43. Будурова Г.М. Зловживання правом на відмову від позову у касаційній інстанції. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2022. № 58. С. 26-30.

44. Васильєв С.В., Попович С.М. Господарське судочинство України: підручник / за заг. ред. К. : «Алерта», 2023. 394 с.

45. Возняковська К.А. Захист від недобросовісної конкуренції в умовах воєнного стану: теоретичні та практичні аспекти. *Національна безпека України в реаліях масштабної військової агресії: колективна монографія / за заг. ред. К.А.Возняковська. Чернівці, 2024. С. 93-133.*

46. Возняковська К.А. Захист права інтелектуальної власності в господарських судах України: ефективні стратегії для бізнесу. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024, 4.

47. Возняковська К.А. Імплементация законодавства ЄС у національне законодавство України в сфері регулювання державної підтримки малого та середнього бізнесу. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 4.

48. Возняковська К.А., Біленець Д.А., Марчук В.В. Антикорупційні механізми у системі публічного адміністрування як засіб боротьби з організованою злочинністю в сфері господарювання. *Науковий вісник УжНУ. Серія: Право*. 2024, №84.

49. Господарське процесуальне право: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять / О.П. Подцерковний, Е .Г. Бойченко, Г.М. Будурова, А.О. Згама, Бойченко Е.Г., Будурова Г.М./ за ред. Подцерковного О.П. О., 2021. 91 с.

50. Господарський процес України: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 316 с.

51. Господарський процес: підручник / О. П. Світличний. 2 вид., перероб. і доп. К.: НУБіП України, 2023. 342 с.

52. Господарський процесуальний кодекс України : наук.-практ. коментар / за заг. ред. М. М. Ясинка. Київ : Прав. єдність, 2019. 498 с.

53. Григорчук М., Науменко Я. Проблемні питання при оцінюванні доказів у господарському судочинстві. *Legal Bulletin*, 2022, 37–41.

54. Григорчук М.В., Горєлов Д.О. Інститут імунітету свідка в господарському процесі як баланс між суспільним інтересом та захистом прав людини. *Legal Bulletin*, 2022, 34–41.

55. Добровольська В. В., Прилуцька А. В. Поняття, ознаки та різновиди договору про медіацію щодо вирішення господарських спорів. *Право і суспільство*. 2023. № 2. Т. 1. С. 110-115.

56. Добровольська В.В., Прилуцька А.В. Господарський спір (конфлікт) як об'єкт медіації. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2023. № 2. С. 40-49.

57. Заснування бізнесу: та дозвільні процедури: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти усіх форм навчання; галузь знань – 08 «Право», спеціальність – 081 «Право» / К. А. Возняковська, О. Р. Гофман, В. В. Добровольська, О. О. Квасніцька [Електронне видання]. Одеса, 2021. 212с.

58. Згама А.О., Зятіна Д.В. Гонорар успіху представника в контексті витрат на правничу допомогу: юридично-психологічний аспект та практика застосування в господарському судочинстві. *Юридична психологія*. 2021. № 1 (28). С. 123-148.

59. Зразки документів з приватного права (цивільно-процесуальне та господарсько-процесуальне законодавство України) : Навч. посіб. 3-тє вид., перероб. та допов. / В.І.

Лебідь, П.С. Матвеев, С.П. Матвеева, Н.С. Хатнюк. Київ: Алерта, 2021. 182 с.

60. Зразки процесуальних документів у господарському провадженні. Листи, скарги, заяви, відзиви на позовні заяви, оскарження судових рішень : К. : «Центр учбової літератури», 2021. 80 с.

61. Зятіна Д.В., Згама А.О. Окремі питання процедур внутрішнього та іноземного банкрутства в Україні. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2022. Том 1. № 74. С. 147-152.

62. Імплементация міжнародних стандартів у цивільне та господарське судочинство України: збірник наукових праць учасників IV науково-практичного круглого столу (м. Київ, 17 червня 2021 р.) / упорядник В. М. Короленко. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2021. 179 с.

63. Квасніцька О.О. До питання правового статусу арбітражного керуючого у відносинах арбітражного управління. Теорія та практика господарського права і процесу: виклики 2021: Зб.наук. праць / Голова ред. кол. О.П. Подцерковний; відп. за вип. Г.М. Будурова. Одеса: ГО «Всеукраїнський центр економічного права», 2021. С.40-49.

64. Квасніцька О.О. Особливості провадження справ про банкрутство (неспроможність) у господарському процесі. Теорія та практика господарського права і процесу: виклики 2022: Зб.наук. праць / Голова ред. кол. О.П. Подцерковний; відп. за вип. Г.М. Будурова. Одеса: ГО «Всеукраїнський центр економічного права», 2022. С.31-38.

65. Мелех Л. В. Господарський процес України: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 316 с.

66. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України / за ред. С.О. Короеда. К.: Професіонал, 2019. 400 с.

67. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. Станом на 1 лютого 2022 р / За заг. ред. Короеда С. О. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2022. 420 с.

68. Подцерковний О.П. Щодо реформування господарського судочинства у світлі нових концепцій. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2023. №3

69. Подцерковний О.П., Будурова Г.М. Щодо потреб запровадження спеціалізації господарських судів у земельних та інвестиційних спорах. Прикарпатський юридичний вісник. 2023. № 5.

70. Поляков Р. Б. Інститут банкрутства (неплатоспроможності) в юридичній доктрині України: монографія І Р. Б. Поляков. Запоріж. нац. ун-т. Київ: Юрид. вид-во «Право України», 2021. 312 с.

71. Процедури банкрутства в Україні. Актуальне законодавство та судова практика / укладачі. Д. Журавльов, С. Петков, О. Дрозд, В. Дрозд. К. : ЦУЛ, 2021. 436 с.

72. Романадзе Л. Доступ до правосуддя: роль медіації у воєнні та повоєнні часи. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Юридичні науки. 2022. № 5. С. 13-29.

73. Світличний О., Сулім В. Спрощене позовне провадження: законодавча регламентація ГПК України. Право. Людина. Довкілля. Науково-практичний журнал. 2021. Vol. 12 (4). С. 78-84.

74. Світличний О.П. Організаційне забезпечення діяльності господарських судів. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №3. С. 339-342.

75. Степанова Т.В. Загальні основи процесуального права у схемах: навчальний посібник. Одеса. Видавничий дім «Гельветика», 2022. 186 с.

76. Сучасні тенденції господарського права і процесу: навчальний посібник для здобувачів ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Господарське і

адміністративне право і процес» спеціальності 081 «Право»/ КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад. Ю.О. Серебрякова. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 76 с.

77. Чернега В. М. Господарське процесуальне право: загальна частина: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 178 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

www.president.gov.ua –Президент України

Законодавча влада

www.rada.gov.ua – Верховна Рада України

www.ombudsman.kiev.ua – Уповноважений Верховної

Ради з прав людини

Виконавча влада

www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України

www.minjust.gov.ua – Міністерство юстиції України

Судова влада

www.scourt.gov.ua – Верховний Суд

www.ccu.gov.ua - Конституційний Суд України

www.reyestr.court.gov.ua - Єдиний державний реєстр

судових рішень України

www.echr.coe.int - European Court of Human Rights

Рекомендовані науково-аналітичні ресурси

www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень

www.parlament.org.ua – Лабораторія законодавчих ініціатив

www.dspace.onua.edu.ua – eNUOLAIR репозитарій (архів) НУ ОЮА.

www.nbuv.gov.ua – Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.

www.nlu.org.ua – Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого.

www.eba.com.ua - Європейська бізнес-асоціація

Навчально-методичне видання

Возняковська К.А., Факас І.Б., Біленець Д.А., Добровольська В. В.,
Господарський процес: Навчально-методичний посібник до програми
підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня/
Возняковська К.А., Факас І.Б., Біленець Д.А., Добровольська В. В.,
Чернівці, 2024. 138с.

В авторській редакції

Підп. до друку 02.09.2024.

Формат 60x84/16. Папір офс. Гарнітура Times New Roman Cyr.

Друк офс. Ум. друк. арк. Обл.-вид. арк.

Тираж 100 пр. Ціна договірна